

Szemem felkutatja az igazakat az országban, hogy nálam lakjanak; aki szeplőtelen úton jár, csak az szolgálhat nekem.
Zsolt 101,6

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXXI. évf. 4. • (3987.)
2025. január 26. • Ára 445 Ft

Jézus mindig asztalt terít nekünk

A Szent Erzsébet Karitászi Központ szeretetvendégségén jártunk

Fotó: Merényi Zita

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Szent Erzsébet Karitászi Központja január 18-án ebéddel vendégelte meg ellátottjait az óbudai Szent József Házban. Családok, egyedülállóak, kisgyerekek, kamaszok, felnőttek és idősek vettek részt a hagyományteremtő szándékkal létrehozott szeretetvendégségen.

A Szent Erzsébet Karitászi Központ tíz régiója van, amelyekben 109 karitászcsoport működik. A munkatársakon túl ezekben 1067 önkéntes segíti a rászorulókat ellátását. Január 18-án, szombaton hét régióból érkeztek vendégek a főegyházmegye ebédmeghívására, melyen a karitászközpont munkatársai is részt vettek. Negyven olyan, általuk kísért, ismert személyt hívtak meg az ebédre, vagy ahogyan ők nevezik, a szeretetvendégségre, akik maguktól nem jelentkeztek volna.

A Szent Imre Termet már előkészítették a vendégek fogadására, az U alakú asztalon szép fehér terítők, a terem végében pedig már ki van készítve az étel, melyet az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye finanszírozott. Húsleves,

kétféle húsos második fogás és desszert várja a vendégeket.

Marik Gergely, a Szent Erzsébet Karitászi Központ igazgatója kérdésünkre elmondta: „Már a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson megrendezett szeretetvendégség alkalmával felmerült, hogy jó lenne hagyományt teremteni ebből a találkozási lehetőségéből. Arra gondoltunk, a közös ünnepelésre a január lenne a legalkalmasabb, hiszen decemberben sok adományt osztanak ki a rászorulóknak, és a január a leghosszabb, legnehezebb hónapunk. Itt kényelmesen és jól érezhetik magukat a meghívottak, megtapasztalhatják az otthonosságot és a családiasságot, ami a szeretetvendégség sajátossága.

(Folytatás a 3. oldalon)

Pizzaballa bíboros a szentföldi tűzszünetről
2. oldal

Zacher Gábor előadása szülőknek a droghelyzetről
8. oldal

Mértékadó
Kulturális - TV- és rádiós műsor
2025. január 27. - február 3.

Szobor- és emlékparkavatás Csepelen
Cari R. Trueman könyvéről
Victor Hugo küldetése
Film: Senna

Árpád-házi Szent Margit ma is példakép

Fábry Kornél mutatott be szentmisét a Margitszigeten

(Bővebben a 3. oldalon)

Ökumenikus imahét

Hitünk közös ünneplése a Niceai Zsinat évfordulóján

Az ökumenikus imahét országos nyitó istentiszteletét január 19-én, vasárnap tartották a budapesti Deák téri evangélikus templomban. Szentbeszédet mondott Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök, ígét hirdetett Steinbach József református püspök.

Az ökumenikus imahétet világszerte minden év január harmadik hetében rendezik meg. A krisztushívó felekezetek közösen imádkoznak a keresztények egységéért. Idén az imahét választott témája, „Hiszed-e

ezt?” (Jn 11,26b), többek között arra utal, hogy ezerhatszáz évvel ezelőtt, a Niceai Zsinaton fogadták el a kereszténység egyik legrégebbi közös hitvallását.

(Folytatás az 5. oldalon)

Alulról jövő kezdeményezés 1300-ban

Beszélgetés Gárdonyi Máté egyháztörténésszel az első szentévről

Ferenc pápa 2024. május 9-én (Urunk mennybemenetele napján) a Spes non confundit (A remény nem csal meg) bullával szentévet hirdetett a 2025-ös esztendőre. Gárdonyi Máté egyháztörténésszel, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának tanszékvezetőjével az 1300-as legelső szentévről beszélgettünk.

– A 13. század utolsó évtizedét Európában jelentősen meghatározta IV. (Szép) Fülöp francia király és VIII. Bonifác pápa ellentéte. Mi volt ennek az oka?

– Kezdjük az előzményekkel: 1292-től széküresedés van a Római Katolikus

Egyház élén, a kardinálisok két évig nem tudnak megegyezni, hogy ki legyen IV. Miklós pápa utóda. Végül Anjou Károly nápolyi király – az Anjouk a francia királyi család mellékágához tartoznak – oldja fel a pátthelyzetet.

(Folytatás a 9. oldalon)

Élet Krisztus szolgálatában

KREATIVITÁS/SZERETET

Készülünk együtt Bódi Mária Magdolna boldoggá avatására!

Bővebb információ a bodimariamagdolna.hu honlapon

VESZPRÉMI ÉRSEKSÉG
Útunk léte a jóval ennél is több.

ISSN 0133-1205

25004

9 770133 120548

Nagyon sok gyermeket kizsákmányolnak, ne maradjunk közömbösek!

A Szentatya az általános kihallgatás keretében Olaszországból és a világ minden tájáról érkezett hívek és zarándokok csoportjaival találkozott január 8-án délelőtt a VI. Pál Teremben. Katekézisében – a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódva – a gyermekekről elmélkedett, akiket a mennyi Atya a legjobban szeret. Különösen is felemelte hangját a gyermekek kihasználása, azon belül pedig a gyermekmunka ellen. Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Ezt és a következő katekézist a gyermekeknek szeretném szentelni, és a gyermekmunka csapásáról szeretnék elgondolkodni. Ma már képesek vagyunk a Mars felé vagy virtuális világok felé tekinteni, de nehezünkre esik egy olyan gyermek szemébe nézni, aki a társadalmi élet peremére szorult, akit kizsákmányolnak és bántalmaznak. Évszázadunk, mely mesterséges intelligenciát hoz létre és több-bolygós civilizációban gondolkodik, még nem számolta fel a megalázott, kizsákmányolt és halálosan megsebzett gyermekkor csapását. Gondoljunk el ezen!

Mindenekelőtt azt a kérdést tegyük fel: milyen üzenetet közvetít a Szentírás a gyermekekről? Érdemes tudnunk, hogy az Ószövetségben a Jahve istennév után a legtöbbször visszatérő szó a ben, azaz a „fiú, gyermek” szó (valakinek a fia, gyer-

meke' jelentésben): mintegy ötezer alkalommal. „Lám, a gyermekek (ben) az Úr ajándékai, a test gyümölcse tőle kapott jutalom” (Zsolt 127,3). A gyermek Isten ajándéka. Sajnos az emberek nem mindig kezelik tisztelettel ezt az ajándékot. Maga a Biblia a történelem útjaira vezet bennünket, ahol örömeinek hallatszanak, de felhangzanak az áldozatok kiáltásai is. A *Síralmak könyvében* például ezt olvassuk: „A csecsemőnek a szomjúságtól az inyéhez tapad a nyelve. Az apró gyermekek kenyeret kérnek, de nincs, aki megtörje nekik” (Siral 4,4); Náhúm próféta pedig az ókori Théba és Nive városában történetekre utalva ezt írja: „A csecsemőket eltiporták az utcasarkokon” (Náh 3,10). Gondoljunk csak arra, hány gyermek hal-

ma éhen, hány gyermek hal meg nélkülözésben, hány gyermeket tépnek szét a bombák?!

Az újszülött Jézus fölött is azonnal kitör Heródes erőszakának vihara, aki lemészároltatja a betlehemi gyermekeket. Sötét dráma, mely – más formákban – megismétlődik a történelemben. Jézusra és szüleine is ráköszönt annak rémálma, hogy menekülte válnak egy idegen országban, ahogyan ma is sok emberrel (vö. Mt 2,13–18), sok gyermekkel megtörténik. A vihar elmúltával Jézus egy, az Ószövetségben soha meg nem nevezett faluban, Názáretben nő fel; törvényes apjától, Józseftől tanulja ki az ácmesterséget (vö. Mk 6,3; Mt 13,55). „A gyermek pedig nőtt és erősödött, bölcsesség töltötte be, és az Isten kegyelme volt rajta” (Lk 2,40).

Nyilvános életében Jézus a tanítványaival együtt prédikálva járta a falvakat. Egy nap néhány édesanya ment oda hozzá, és kérték, hogy áldja meg gyermekeiket; a tanítványok azonban szemrehányást tettek nekik. Ekkor Jézus, szakítva a hagyománnyal, amely a gyermeket passzív tárgynak tekintette, magához hívja a tanítványokat, és azt mondja: „Hagyjátok, hadd jöjjenek hozzám a kicsinyek, ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa!” S így a kicsinyeket állítja példaképül a felnőtteknek. És ünnepélyesen hozzáteszi:

„Bizony mondom nektek, hogy aki Isten országát nem úgy fogadja, mint a gyermek, az nem jut be oda” (Lk 18,16–17).

Egy hasonló szövegrészben Jézus egy gyermeket hív magához, a tanítványok közé állítja, és azt mondja: „Bizony mondom nektek, ha nem változtok meg, s nem lesztek olyanok, mint a gyerekek, nem mentek be a mennyek országába” (Mt 18,3). Majd figyelmezteti őket: „Aki megbotránkoztat csak egyet is ezek közül a kicsik közül, akik hisznek bennem, jobban járna, ha malomkövet kötnének a nyakába és a tenger fenekére vetnék” (Mt 18,6). Kedves testvéreim, Jézus Krisztus tanítványai sosem engedhetik meg, hogy a gyermekeket elhanyagolják vagy bántalmazzák, hogy megfosszák

őket jogaiktól, hogy ne szeressék és ne védelmezzék őket.

A keresztyéneknek kötelességük, hogy elkötelezetten dolgozzanak a gyermekekkel szembeni erőszak és bántalmazás megelőzésén és határozott elítélésén. Szeretném kiemelni, hogy még ma is nagyon sok gyermeket kényszerítenek munkára. Csak-hogy az a gyermek, aki nem mosolyog, az a gyermek, aki nem álmodik, nem lesz képes megismerni vagy kibontakoztatni tehetségét. A föld minden táján vannak gyermekek, akiket kizsákmányol az életet nem tisztelő gazdaság, mely ezáltal a remény és a szeretet legnagyobb lelőhelyét égeti fel. Pedig a gyermekek különleges helyet foglalnak el Isten szívében, és mindenkinek, aki gyermeket bánt, Isten előtt kell számot adnia!

Kedves testvéreim, akik Isten gyermekeinek vallják magukat, és különösen azok, akik azt a küldetést kapták, hogy elvigyék az evangélium jó hírét másoknak, nem maradhatnak közömbösek! Nem fogadhatják el, hogy testvérkéinket, ahelyett, hogy szeretnék és védelmeznék őket, megfosszák gyermekkoruktól, álmaiktól, nem engedhetik, hogy kizsákmányolás és kirekesztés áldozatává váljanak. Kérjük az Urat, hogy nyissa meg elménket és szívünket a gondoskodásra és a gyengédségre, és hogy minden gyermek – szeretetet kapva és adva – növekedhessen korban, bölcsességben és kegyelemben (vö. Lk 2,52)! Köszönöm!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Pizzaballa bíboros a szentföldi tűzszünetről

Pierbattista Pizzaballa bíboros, jeruzsálemi latin pátriárka megfogalmazta az Izrael és a Hamász között aláírt tűzszünetet a vatikáni médiának január 16-án adott interjújában. Kiemelte, most a leginkább sürgős helyzetekkel kell foglalkozniuk: az élelmszerrel, az egészségüggyel és az iskolákkal. Ugyanakkor tisztában vele, hogy a békéhez vezető út hosszabb lesz.

– Bíboros úr, hogyan értékelhetjük a megállapodást a bejelentést követő órákban? És milyen remény van a békére a fegyverszünet után?

– Mindenekelőtt el kell mondani, hogy mindnyájan nagyon örülünk,

Reméljük, hogy ez az első lépés, és most olyan kontextus nyílik, amely új perspektívákat teremt, és tárgyalások útján oldja meg a konfliktust. Az igazi békéhez sajnos hosszabb időre lesz szükség; a háború vége nem jelenti a konfliktus végét.

– Ön szerint miért most jött létre a fegyverszünet? A kérdés, amit mindenki félve tesz fel: vajon mennyire lesz tartós?

– A fegyverszünetnek ki kell tartania, és mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy megmaradjon. Vannak olyanok is, akik ellene vannak, ezt tudjuk, de meg kell próbálnunk nem teret adni nekik. A megállapodás ugyanaz, mint hónapokkal ezelőtt; úgy gondolom, hogy talán azért most született meg, mert az emberi

– Jelenleg melyek a fő prioritások a Gázai övezetben élők és az ottani keresztény közösségünk számára?

– Most humanitárius szempontból annak a biztosítása lenne a legkönnyebb, ami a lakosság életéhez szükséges és teljes mértékben a külső segítségtől függ. Azonban az élelmszer-ellátáson kívül foglalkozni kell a lakosság két másik nagy szükségletével is: az iskolával és az egészségüggyel. Ez természetesen a mi kis keresztény közösségünkre is vonatkozik. Biztos vagyok benne, hogy a nemzetközi szervezetek segítségével létrehozható az a koordináció, amely a humanitárius probléma megoldásának megkezdéséhez kell, ami hosszú időt fog igénybe venni.

– Jött már hír a Szent Család-plébánia híveiről? Hogyan élik meg ezeket az órákat, és mi lesz a szerepük ebben a szakaszban?

– Igen, folyamatosan beszélünk. A gázai közösségünkben élő emberek természetesen nagyon örülnek, még mindig nem tudják elhinni a történeteket! De a gondolat, hogy tűzszünet van, és hogy új lapot nyithatnak, most a felszabadultság érzését adja. A Szent Család-plébánia nagyon elfoglalt lesz ebben a időszakban, és a többi szervezettel együtt megpróbálja a lehető legjobban összehangolni tevékenységét, hogy minél több emberhez eljusson: elengedhetetlen, hogy mindenkit segítsünk és támogassunk, különösen a gyermekeket és a legkisebbeket.

Fordította: Hollósi Judit
Forrás és fotó: Vatican News
olasz nyelvű szerkesztősége

Ferenc pápa a két állam számára megfelelő megoldást sürgetett

A Szentatya január 19-én a vatikáni Apostoli Palotában lévő dolgozószobájának ablakából imádkozta el a szokásos Úrangyala imát a Szent Péter téren egybegyűlt hívekkel és zarándokokkal. Emlékeztetett az aznap kezdődött gázai tűzszünetre, és köszönetet mondott minden közvetítőnek. A pápa reméli, hogy minden tűszünet, és hamarosan humanitárius segély érkezik az övezetbe. Az alábbiakban Ferenc pápának az Úrangyala imádság után elhangzott szavait közöljük:

Kedves testvéreim!

Az elmúlt napokban bejelentették, hogy ma életbe lép a gázai tűzszünet. Szeretnék köszönetet mondani az összes közvetítőnek.

még nagyobb mennyiségben jutnak el a gázai lakosokhoz, akiknek nagy szükségük van rájuk.

Mind az izraelieknek, mind a palesztinoknak a remény egyértelmű

Nagyszerű munka a közvetítés a béke megteremtése érdekében. Köszönöm a közvetítőknek! És köszönetet mondok minden érintett félnek is ebben a fontos eredményben. Kívánom, hogy a felek azonnal tiszteletben tartsák a megállapodásban foglaltakat, és hogy a tűszünet végére hazatérhessenek, és újra találkozhassanak szeretteikkel. Sokat imádkozom értük és családjaikért. Azt is remélem, hogy a humanitárius segélyek még gyorsabban és

jeleire van szükségük: kívánom, hogy a nemzetközi közösség segítségével a két fél politikai vezetői eljussanak a két állam számára megfelelő megoldáshoz.

Kívánom, hogy mindenki azt mondja: igen a párbeszédre, igen a megbékélésre, igen a békére. És imádkozunk ezért: a párbeszédért, a megbékélésért és a békéért!

Forította: Tózsér Endre
Fotó: Vatican Media

az emberek boldogok, mert a háború valóban megsebezte mindenki életét. Tudjuk, hogy a helyzet még nagyon törekeny, maradt némi feszültség, de ez mindenképpen egy olyan fordulat volt, amire nagyon vártunk.

és nemzetközi politikai feltételek megérlelődtek. Jelenleg azonban az a fontos, hogy továbblépjünk, haladéktalanul, és mindenekelőtt a nagyon súlyos gázai humanitárius helyzetet kezeljük.

Jézus mindig asztalt terít nekünk

A Szent Erzsébet Karitászi Központ szeretetvendégségén jártunk

(Folytatás az 1. oldalról)

Bárki jön is, megtiszteljük a szép környezettel, a finom ebéddel. Krisztus szeretetét igyekezünk közvetíteni feléjük” – mondta Marik Gergely.

A karitászigazgató a Szent József Ház kápolnájában köszöntötte a meghívottakat. Tolmácsolta Erdő Péter bíboros szavait, aki személyesen nem tudott jelen lenni a hagyományteremtő eseményen, de a reggeli szentmisét azokért ajánlotta fel, akik együtt ünnepelnek ezen a szeretetvendégségen.

„Különleges ez a mai alkalom, hiszen ilyen körülmények között még nem találkoztunk – kezdte beszédét a kápolnában Szili András, a Szent Erzsébet Karitászi lelki igazgatója. – A karitás szervezete Jézushoz tartozik, róla igyekezünk tanúságot tenni úgy, hogy amit befogadtunk az életünkbe, azt tovább is adjuk. Ezért a közös asztal – hangsúlyozta. – Nem szívesen ülünk egy asztalhoz azzal, akivel valami nehézségünk van. De az ilyen emberben is meg kell látnunk, hogy tulajdonképpen nem vele van bajunk, hanem a bűnével. Ha egy asztalhoz ülök vele, felfedezhetem, hogy neki is vannak jó tulajdonságai” – bátorított.

Jézus nemcsak elfogadta mások meghívását, szeretetét, hanem mindig asztalt terít nekünk – hangsúlyozta. – Mint ahogyan a kenyérszaporítások alkalmával tette, vagy az utolsó vacsoránál, amely újra és újra megváltó az oltáron, vagy akkor, amikor a feltámadás után meghívta övéit, hogy együtt étkezzenek. Ha merünk bízni a gondviselő Isten jóságában, megláthatjuk cselekvő erejét.

Ezután a hegyi beszédből azt a szakaszt olvasta fel, amely Isten gond-

viseléséről szól, és amely arra biztat, hogy ne aggódjunk az élethelyzetünk miatt, ne kérdezzük, mit együnk, igyunk, mibe öltözzünk, mert ha elsősorban Isten országát keressük, ezek mind megadhatók.

A meghívottak ezt követően levonultak a Szent István Terembe, ahol a finom ételekből mindenki kedvére fogyaszthatott. A vendégek között voltak olyanok, akik kilencgyerekes családból származnak, az édesanyjuk neveli őket egy terézvárosi lakásban. Mások a teljes családjukkal együtt érkeztek, a legkisebb gyerek még etetőszékben ül.

Az ebéd végén Marik Gergely megköszönte a vendégeknek, hogy elfogadták a főegyházmegegy-

vását, és arra kérte a meghívottakat, hogy vigyenek haza magukkal egy-egy ajándéksomagot, amely tartós élelmiszereket tartalmaz. Egészen megható pillanat volt, amikor egy asszony az asztal végén szót kért, felállt, és azt mondta: „Istenem, hála adunk, hogy még hála adhatunk. Aki ételt, italt adott, annak neve legyen áldott.” Majd elmondott egy verset Isten gondviselő jóságáról, és a végén hozzátette: „Isten áldjon meg és kísérjen bennünket a további nehéz napjainkon, útjainkon. Nagyon köszönjük ezt a vendégszeretetet. Annyira jóleső érzés együtt lenni a társainkkal és mindannyiunkkal!” – mondta elérzékenyülve, az együttlévők szívét is megindítva.

életkora miatt, segélyből él. Pékáru, ételt, ruhát rendszeresen kap, sokan meg is dicsérik, milyen divatosan öltözik. Erre az alkalomra az egyik karitásos munkatárs hívta el. „Az emberek szemében látni az érzést, ami annyira fontos. Megható volt ez az ebéd, szeretetteljes; nehéz is szavakba önteni. Ha ilyen szeretetben élne mindenki, nagyon sok probléma megoldódna a világon. Megnyugvást adott, hogy idegenekkel beszélgetve megtapasztaltuk a bennünk élő jót. Békében, udvariasan szólt egymáshoz mindenki, a szívem megmelengette ez a megnyugtató, szép alkalom.”

„Isten útjai kifürkészhetetlenek – fogalmazott Hegyes Krisztina, amikor vele beszélgettem. A máso-

dikos kislányával jött el az ebédre. – A hetedik kerületben nőttem fel, hajléktalanként vagyok elkönyvelve, sátorban laktam három évig, majd hajléktalanszállón. Nem tudtam az első gyerekeket felnevelni, amit nem tudok megbocsátani magamnak. Sok idő elteltével ismerkedtem meg a párommal, és vállaltam a kislányomat. A karitással először pelenkaosztá-

son találkoztam. Kilenc éve tartjuk a kapcsolatot, a kislányom is nagyon szereti őket. Rengeteg játékot kapunk tőlük karácsonykor, és segítenek iskolakezdetkor is. Nem felejtenek ki minket semmiből, kísérik az utunkat. Nekem minden nap egy küzdelem, de nem szabad feladni. Nagyon sokat köszönhetek az Egyháznak. Isten mindig tudja, hol munkálkodik. Nemcsak azért vagyok hálás, amit kapok, hanem a szeretetért is, ami bármilyen adománynál többet ér. Ez az ebéd is kikököntetett a mindennapokból. A karitás alkalmaira úgy jövök, mintha hazajönnék.”

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Árpád-házi Szent Margit ma is példakép

Fábry Kornél mutatott be szentmisét a Margitszigeten

Január 19-én délelőtt Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök ünnepi szentmisét celebrált Szent Margit sírjánál, amely a felirata szerint a 16. századig volt az Árpád-házi domonkos szerzetesnővér nyugóhelye.

Lassan fél évszázados hagyomány, hogy az egyik legfontosabb magyar szentünk

ünnepéhez kapcsolódóan szentmisére gyűlnek össze a zarándokok az egykori Nyulak szigetén, amely ma már IV. Béla király lánya, Margit nevét viseli.

A domonkos kolostor romjainál felállított szabadteri oltárnál tartott liturgián nagy számban vettek részt hívek, köztük a Pannonia Sacra Kato-

likus Általános Iskola oktatói, diákjai és szülei. Az eseményen megjelentek a lovagrendek képviselői is, hogy a szent királylány közbenjárását kérjék a magyar nemzetért.

Fábry Kornél szentbeszédében rámutatott, hogy miért nevezhetjük példaképnek még nyolcszáz év távlatából is Szent Margitot, akit szülei a tártárás idején felajánlottak az országért engesztelésül. A királylány elfogadta ezt, Istennek szentelte életét, és nem ment férjhez akkor sem, amikor már béke uralkodott az országban. A püspök szerint Margit életében kiemelkedő volt az Isten, a

szülei és a hazája iránti alázat és szeretet.

„Kérjük a mai napon Szent Margitot, hogy mindig jusson eszünkbe a példája! Segítsen bennünket minden nehézség közepette is szentté válni, mert ez a közös hivatásunk, amíg itt élünk a földön. Legyünk mi is hűségesek az ígéreteinkhez, szeressük Istent, szüleinket, családjainkat és egész népünket!” – imádkozott Fábry Kornél segédpüspök.

Zsuffa Tünde
Fotó: Wágner Csapó József;
Bors Kata/Esztergom-Budapesti Főegyházmegegy-

A BIBLIA ÜZENETE

A szememmel olvasom
és a szívemben visszhangzik

Lk 1,1–4; 4,14–21

Ferenc pápa szándéka szerint az évközi idő harmadik vasárnapját az isteni ige ünneplésének szenteljük. Amikor a Szentatyát ez a mély vágyát az egész világegyház elé tárta, kérése az volt, hogy ezen a vasárnapon különös figyelemmel tekintsünk Isten szavára, a benne rejlő gazdagságra, mely szavak, találkozások, példázatok, történelmi események mögött fokozatosan tárja fel számunkra Isten nagy titkait. Isten igéjét a kezünkbe venni, olvasni, befogadni, és személyes életünkre lefordítani ünnep, hiszen a szent írásban ő szól hozzánk, vele találkozunk.

A mai vasárnapon Lukács evangéliumának első sorait is idézzük, aki megerősíti hitünket, világosan a tudomásunkra adja, hogy az örömhír élő hagyományból, szemtanúk elbeszéléseiből, megtörtént események sokaságából született. Olyan találkozásból, melyekben az emberek élete határozottan új irányt vett, gondolkodásuk megváltozott, léttük új értelmet és mélységet nyert. Isten szent írása ma is megbízható, az igében az ő hangját halljuk. Amikor a kezembe veszem, a szememmel olvasom és a szívemben visszhangzik, ott munkálódik életem legmélyebb és legszemélyesebb pontján. Mindez nem történhet másképp, mint a Szentlélek által, aki bennünk él, a szívünkben vett lakást.

Lukács elbeszéli, hogy Jézus a Lélek erejével visszatér Galileába, tanít a zsinagógákban, és

tanúságot tesz az Atyától kapott küldetéséről. Ugyanaz a Lélek és az ő ereje ma is vezet bennünket, sugalmazza, és segíti megérteni Isten személyes üzenetét. Isten ma is gondoskodik arról, hogy az ige korunk nyelvezetére szövegeket szövegeket. Ferenc pápa nagyon egyszerű szavakkal tanít bennünket, amikor így ír: „A Szentlélek tevékenysége nem merül ki a Szentírás megalkotásában, hanem azokban is hat, akik hallgatják Isten Szavát” (Aperuit illis, 10.). Ő az, aki összeköt bennünket, ő az, aki segít lefordítani az írást a szívünk által beszélt nyelvre, és ugyanő, Isten Lelke az, aki a leírt üzenetet értelmünk és tapasztalataink segítségével elvonná és cselekedetté érleli bennünk és általunk.

Mindehhez szükségünk van arra, hogy olvassuk, értelmezzük és éljük az igét. Az ige élő, éltet, és a mi személyes életünkben tör utat magának, így újra fel kell fedeznünk az igeolvasás szépségét, a kenyér asztala mellett az ige asztalának megterített gazdagságát. Az olvasásban nem vagyunk és nem maradunk egyedül, mert ennek az imádságos találkozásnak két főszereplője van: az egyik a Szentlélek, a másik pedig én magam. Ketten imádkozunk: én, aki olvasom, és a Lélek, aki vezet, éltet és feltárja számomra az Atya üzenetét.

Serfőző Levente

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Euchariszta ünneplése (170/8c)

A férfi és a nő kapcsolatát sok szempontból vizsgálhatjuk, egy dimenzió mégis sokszor hangsúlytalanná válik: Ábrahám Sára, Izsák Rebeka vagy Jákob Ráhel iránti szerelmének elbeszélései, a felek egymáshoz való viszonya, szerelme, egymás iránti hűsége. Az ósátyától kezdődően a *Szentírásban* nyomon követhető ez a szempont, de kiemelkedők azok a szövegek, amelyekben Isten és népe viszonyáról van szó.

Jézus a házasságról szóló tanításában a kezdetek egyik legfontosabb ősparancsára hivatkozik (vö. Mt 19,6.8), és ez lesz Jézus követőinek alapeszménye.

Az eddig elmondottak fényében megállapíthatjuk, hogy a házasság intézménye nem az Egyház által kitalált intézmény. Annait elmondhatunk, hogy az első keresztények úgy kötötték házasságot, ahogyan az a környezetükben szokás volt, anélkül viszont, hogy bármiféle különleges szertartáshoz folyamodtak volna; igaz ugyan, hogy elhagyták azokat az elemeket, amelyek a kereszténységtől eltérő kultusz részei voltak. Ugyanakkor a keresztény közösségben a kezdetektől fogva fontosnak tartották a házasságot, olyannyira, hogy Szent Pál kijelentette: „Férjek, szeressétek feleségeket, ahogyan Krisztus is szeretete Egyházát!” (Ef 5,25).

A korai évszázadok funerális ikonográfiája arról tanúskodik, hogy a keresztények *in Christo* házasodtak. Nem egy olyan szarkofág, pixis

vagy tál maradt fenn, amely Krisztust ábrázolja, amint megkoronázza a házastársakat, és a kezük összefonását az evangélium könyve fölött vezeti.

A konstantini békét követően csak lassan alakult ki a sajátosan keresztény liturgia. Szent Ágoston idején a püspök részt vett az esküvőn, ellátogatott a házhoz, ahol a házasságkötést ünnepelték, és megáldotta a házasságot. Nola Szent Paulinus beszámol olyan szertartásról, amelyben az ifjú pár az oltár elé járult, és a püspök elmondta fölöttük az áldást. Akkoriban már létezett a házasságkötés szentmisejének sajátos formulája. Gallia és Spanyolország területén a papot gyakran hívták meg, hogy az ifjú párra a nászszobában mondjon áldást. A XI. században és a középkorban a házassági szertartást *in facie ecclesiae*, vagyis a templom kapujában tartották, majd az oltárnál ünnepelték meg a misét. A Tridenti Zsinat 1563-ban első ízben vezette be a házasságkötés liturgikus formáját, amelyet a szentmise előtt tartottak.

A II. Vatikáni Zsinat koronázta meg ezt a hosszán tartó fejlődést azzal, hogy a házasság szentségi megkötését a szentmise keretében, az igeliturgia után, de a hívek könyörgése előtt ünnepeli, továbbra is lehetőséget biztosítva a szentmise kívüli szertartásra is.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Aquinói Szent Tamás

Január 28.

A nápolyi Aquinói grófok nemzetségéből származott. Már ötéves korában a közeli Monte Cassino-i bencés kolostorba adták, hogy a szerzetesek neveljék. Tízennégy éves korában Nápolyba küldték tanulni, ahol elhatározta, hogy a szent tudományoknak szenteli az életét. 1244-ben a nápolyi domonkos kolostorban felvételét kérte a rendbe, bár családja hevesen ellenkezett, hogy kolduló szerzetbe lépjen. Rendi előjárói tudományos képzésre küldték: Rómán és Bolognában a Párizsba kellett volna mennie. Útközben testvérei útját állták, az atyai várba hurcolták, és fogva tartották. Tamás azonban nem volt hajlandó visszavonni életre szóló elhatározását.

Az imádságnak és a tanulásnak élt, míg végül is tizenöt hónap után a domonkosok segítségével kiszabadult. 1245-ben érkezett Párizsba, ahol három éven át Nagy Szent Albert előadásait hallgatta. Amikor a párizsi egyetemes káptalan Albertet azzal bízta meg, hogy Kölnben létesítsen rendi főiskolát, Tamás vele tartott.

1252-ben ismét Párizsban volt, ekkor főiskolai tanárként már maga is előadásokat tartott. Ebben az időben robbant ki az az elkebredett harc, amelyet a világi papok közül kikerült párizsi professzorok vívtak ferences és domonkos rendi, tudományosságban náluk jelentősebb kollégáik ellen. Tamás rendjének jogait védelmezte. 1256-ban a Notre-Dame kancellárjától engedélyt kapott, hogy professzorként önálló, nyilvános tanító tevékenységet folytathasson.

A hatvanas évek nagyobb részét hazájában, Itáliában töltötte, ahol szintén teológiát tanított. 1260-ban IV. Orbán a pápai udvarba hívta. A görög császárral folytatott uniós tárgyalásokon Tamásnak kellett képviselnie a Római Egyház álláspontját. 1265-ben átvette Rómában a rendi főiskola vezetését, 1267-től 1269-ig pedig VI. Kelemen udvarában tartózkodott. Közben mindvégig dolgozott teológiai művein. Erről tanúskodik a *Pogányok elleni summa*, amelyet domonkos miszionáriusok számára írt, továbbá *Az Isten hatalmáról* és *A fejedelmek kormányzásáról* írt művei, valamint a *Summa theologiae*.

1269-ben rendi előjárói ismét a párizsi egyetemre hívták teológiai professzornak. A párizsiak voltak tudományos munkásságának legfőbb éve. A kolduló rendekkel szemben tanúsított ellenállás még ekkor is erős volt. Parázs vita folyt a – főképp ferencesek által képviselt – konzervatív ágostonos irányzat, valamint Nagy Szent Albert és Aquinói Tamás haladó arisztotelizmus között is.

1272-ben Tamást rendje visszahívta, és megbízta, hogy Nápolyban központi teológiai főiskolát szervezzon. Két évvel később X. Gergely pápa a lyoni uniós zsinatra küldte. Súlyos betegsége ellenére útra kelt, de nem jutott messzire. A fossanuovai ciszterci kolostorban hunyt el.

Szent Tamás nemcsak nagy tudós volt, hanem nagy szent is. Kortársai tanúsága szerint sokat imádkozott, nagyon szerényen élt, és hallgatag ember volt. Elmélyült imaéletének gyümölcsei az Eucharisziáról szóló himnuszai, melyeket a pápa megbízásából alkotott. Abban az időben vezették be úrnapi ünnepét, s ehhez Aquinói Szent Tamás írta a liturgikus szövegeket. A Lauda Sion, a Tantum ergo vagy az Adoro te devote kezdetű latin himnusokat ma is énekeljük templomainkban.

L.K.

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok
(56.)

Egyházunkban – február 2-án – kimagasló tisztelettel övezjük Jézus Krisztusnak az idős Simeonnal való találkozását: a legmagasabb ünnepi fokozattal illetjük; és a tizenkét fő ünnep között tartjuk nyilván. Az ikonosztázionon is mindig megjelenik az üdvtörténeti esemény képi ábrázolása.

Tudjuk, hogy a „Találkozás” ünnepe a 4. században keletkezett. Keleten a „hüpapan-te” (vagyis „a szent találkozás”) nevet kapta. Nyugaton viszont „purificationak” nevezték el (vagyis Szűz Mária „megtisztulásának”). Ismeretes még a „praesentatio”, vagyis az Úr „bemutatása” elnevezése is. Végeredményben mindegyiknek a háttérben az ismert szentírási esemény áll (Lk 2,22–40).

Ünnepünket keleten mindig az Úr ünnepei közé sorolták. A tartalma krisztológiai, de az idő folyamán mariológiai vonással is színeződött. A fő ének, a tropár világosan bemutatja ezt. Igaz, hogy Mária felé fordul, de a középpontba mégis Krisztust helyezi. Erdemes idézni: „Üdvözlégy, malasztal teljes Szűz, mert téled sugárzott ki az igazság napja: Krisztus Istenünk, megvilágítván a sötétségben levőket; te is örvendj, igaz Simeon, mert karjaidra vevéd az emberi nem Szabadítóját, ki föltámadást ajándékozott nekünk.”

Az ünnep eredeti eszméje: születése után a negyvenedik napon a Kisdedet a templomba vitték, hogy mint elsőszülöttet kiváltsák (Szám 18,15–16). Ekkor találkozott a – Rómanosz Melodosz szerinti – „kisdéd Csecsemő, az örökkévaló Isten” a két idős személlyel, az élete „beteljesedését váró” Simeonnal és Annával. Jézus ekkor „vonult be” először Atyja házába.

Ehhez csatlakozott a másik szempont: Mária megtisztulása, az ószövetségi törvény alapján (Lev 12,1–8). Ez a kettős ószövetségi liturgiai cselekmény – a kiváltás és a megtisztulás – az evangélium tanúsága szerint egyazon napon történt (Lk 2,22–24). A Bizánci Egyházban azonban Jézus és az agg Simeon „találkozására” esik a fő hangsúly. Természetesen ezek a témák is jelen vannak a himnuszok költészetében és az ókeresztény prédikációkban, azonban kisebb jelentőséget kapnak, mint maga a „találkozás”.

Mindezenre a 4. század végén Jeruzsálemben kezdték ünnepelni a Jézus születése utáni negyvenedik napot. Ekkor jegyezte fel Eteria spanyol–gall apáca, zarándokló új dologként: „Az epifánia utáni negyvenedik napon igazán hatalmas ünnepélyességgel végzik a szertartásokat. Ugyanis ezen a napon körmenetet tartanak a Feltámadás templomához, mindnyájan odavonulnak, és mindent a rendje szerint, hatalmas pompával végeznek, mint húsvétkor. Minden pap prédikál is, a püspök is, az evangéliumnak azt a részletét magyarázva, ahol a negyvenedik napon Mária és József az Urat a templomba vitték, és meglátta őt Simeon és Anna prófétaasszony, Fánuel leánya, és azokat a szavakat magyarázva, amiket ők mondtak az Urat meglátva, és az áldozatot magyarázva, amit a szülők mutattak be. És miután mindent elvégeztek a rendje szerint, amit szokás szerint kell, megünneplik a misztériumokat (vagyis Szent Liturgiát végeznek), és így ér véget a szertartás.” – Örülhetünk az ünnepről szóló ilyen szép tanúságtételnek.

Ivancsó István

JANUÁR 26., ÉVKÖZI 3. VASÁRNAP – ISTEN IGÉJÉNEK VASÁRNAPJA (Szent Timóteus és Szent Titusz püspökök, Paula, Vanda) – Neh 8,2–4a 5–6–8–10 (Ezdrás pap felolvasott az Úr törvényének könyvéből, hogy a nép jobban megértse Isten parancsait.) – 1Kor 12,12–30 vagy 1Kor 12,12–14.27 (Az Egyház Krisztus titokzatos teste, amelynek tagjai a keresztények!) – Lk 1,1–4; 4,14–21 (Jézusban beteljesedtek a próféták jövendölései.) – **Zsolozsma:** III. zsoltsz. – **Énekrend:** Ho 257 – ÉE 587, Ho 257 – ÉE 148, Ho 132 – ÉE 595, Ho 273 – ÉE 190.
JANUÁR 27., HÉTFŐ – Merici Szent Angéla szűz emléknapja (Angelika) – Zsid 9,15.24–28 – Mk 3,22–30.

A hét liturgiája

C év

JANUÁR 28., KEDD – Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító emléknapja (Karola, Petra) – Zsid 10,1–10 – Mk 3,31–35.
JANUÁR 29., SZERDA (Adél, Valér) – Zsid 10,11–18 – Mk 4,1–20.

JANUÁR 30., CSÜTÖRTÖK (Martina, Jácinta) – Zsid 10,19–25 – Mk 4,21–25.

JANUÁR 31., PÉNTEK – Bosco Szent János áldozópap emléknapja (Marcella) – Zsid 10,32–39 – Mk 4,26–34.

FEBRUÁR 1., SZOMBAT (Ignác, Gitta, Szévr) – Zsid 11,1–2.8–19 – Mk 4,35–41.

FEBRUÁR 2., VASÁRNAP – URUNK BEMUTATÁSA (GYERTYASZENDELŐ BOLDOGASSZONY) ÜNNEPE (Évközi 4. vasárnap, Kata, Karolina) – Mal 3,1–4 – Zsid 2,14–18 – Lk 2,22–40 vagy Lk 2,22–32 – **Énekrend:** Ho 163 – ÉE 676/677, Ho 162 – ÉE 675, Ho 164 – ÉE 516, Ho 203 – ÉE 222.

(Folytatás az 1. oldalról)

Hitünk közös ünneplése Ökumenikus imahét a Niceai Zsinat évfordulóján

az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él; (...) Hiszed-e ezt?) után a püspök a jelenlévőkhöz fordulva háromszor megismételte az Úr kérdését: „Hiszed-e ezt?”

Az önvizsgálatra alkalmas adó csend, majd az átvezető ének után Földesi Tamás pünkösdi egyházelnök

begyűltek válaszolták: Kyrie eleison! Uram igralmazz!

Az ökumenikus istentisztelet második részének elején Pröhle Gergely evangélikus országos felügyelő felolvasta az istentisztelet egészét meghatározó, a Lázár feltámasztásáról szóló evangéliumi szakaszt

„Hitünk a párbeszéd e művészetében” – mondta.

A Niceai Zsinatról és a hitvallásról, valamint az Egyház történetéről, s az abban megnyilvánuló, olykor nagyon is emberi mozgatórugókról szólva a püspök feltette az önmagunkkal való őszinte szembenézésre indító költői

A hitelesség azt jelenti, hogy „látszik rajtunk a hitünk, főképp a számunkra is nehéz helyzetekben. Éld a hited és akkor hitelesen szólhatsz is!” – buzdított Steinbach József.

Az ígéhirdetés után elhangzott Kodály Zoltán 114. *genfi zsoltára*, majd az istentisztelet harmadik részében a közös hit ünneplése következett. A szolgálattevők egy-egy mécsset vettek magukhoz, a vezető meggyújtotta az elsőt, majd mindenki továbbadta a lángot a következő szavak kíséretében: „Krisztus világossága.” Ezután a jelenlévők közös éneklést mondtak a *Niceai-konstantinápolyi hitvallást*, majd Papp János baptista egyházelnök az üldözött keresztényekért imádkozott.

Fabiny Tamás evangélikus püspök közbenjáró imával fordult az Úrhoz a teremtett világért, a megosztottságtól szenvedőkért, a hitből fakadó közös tanúságtételért, a bölcsességért. Ezt követte Hortobágyi Cirill pannonhalmi bencés főapát vezetésével a Miatyánk közös elimádkozása, majd a békekezdfogás.

Az ökumenikus alkalmon ünnepélyes szerződés-aláírásra is sor került azzal kapcsolatban, hogy a jövőben megjelenik Karl Barth, a huszadik század – katolikus részről is elismert – kiemelkedő protestáns teológusának *Kirchliche Dogmatik* című, mintegy kilencezer oldalas műve magyar nyelven, Görfölvé Tibor, a *Vigilia* főszerkesztője fordításában.

A várhatóan 2032-re elkészülő nagy munkáról szóló megállapodás aláírói voltak: a Bencés Kiadó részéről Hortobágyi Cirill pannonhalmi főapát, református részről Steinbach József és Molnár János, evangélikus részről Szemerei János és Pröhle Gergely, a debreceni Karl Barth Intézet részéről Fazakas Sándor, illetve a fordító, Görfölvé Tibor.

Az istentisztelet végén a jelenlévők elénekelték a magyar Himnusz, majd Steinbach József református püspök, Kocsis Fülöp érsek-metropolita, Gregersen-Labossa György, a Johannita Lovagrend káplánja; Kondor Péter evangélikus püspök; Frank Hegedűs anglikán kanonok és Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök elbocsátó áldást adott. Az istentisztelet után adományt gyűjtöttek a Kárpátján élő keresztény testvérek támogatására.

Kőrössy László
Fotó: Lambert Attila

felolvasta a Tamás apostol és a Feltámadott találkozását leíró újszövetségi részt (Jn 20,24–29). A következőkben pedig Fischl Vilmos evangélikus lelkész, az ökumenikus tanács főtáncos szöveget az egybegyűltekhez. Elmondta, hogy az idei imahét anyagát a bousei (Olaszország) monasztikus közösség szerzetesei készítették elő, és a 2025. évi imahét jellegzetessége a niceai hitvallás születésének 1700. évfordulója. A bousei szerzetesek a hitvallást többes szám első személyben fogalmazták meg, e közösségi vonatkozással utalva a keresztény egységtörekvése.

Fischl Vilmos emlékeztetett: az MKPK és a MEÖT elnöksége 2017-ben elfogadta, hogy az ökumenikus imahét országos nyitó istentiszteletének vasárnapja az üldözött keresztényekért való imádkozás napja is legyen. A következőkben Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolita a békéért, az egységért, Isten bocsánatáért fohászkodott, s az egy-

(Jn 11,17–26), majd a Szentlélek-hívó ének után Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök mondott beszédet. Arról szöveg, hogy János evangélista rendszerint egy-egy párbeszédben tárja fel hitünk titkait. Az istenkereső emberek – Márta, Nikodémus, Tamás apostol, a számaiari asszony – az igaz életet szomjaznak, s a velük kapcsolatba lépő Jézus a kérdéseivel kihívást, egyben meghívást jelent számukra. Például Márta, a gyakorlatias, realista asszony őszintesége és bátorsága lehetővé teszi, hogy Lázár feltámasztásakor az Úr erejét megtapasztalja.

A szónok a továbbiakban a párbeszéd művészetéről beszélt, azokról a ritka, ezért értékes pillanatokról, amikor egy találkozásban megvalósulhat az, hogy „jobban megismerem magam a másik ember jelenlétében”. Márta és Jézus találkozását szemlélve, a hitét megvalló asszonyra és az önmagát kinyilatkoztató (önfeltáró) Úrra figyelve „jártasságot” szerezhe-

kérdést: Vajon melyikünk állíthatja, hogy tanúságtételével kimerítette az élő, szerető, egységben létező Isten gazdag titkát?

Beszéde végén Lázár feltámasztásának történetében az „otthon maradt” Máriára irányította a figyelmet: „mi, akik itt vagyunk, keressük, kérdezzük a (hitől, Egyháztól, közösségtől) távol maradókat is!”

A szentbeszéd után Liszt Ferenc *Krisztus-oratóriumából* hangozott el a Tu es Petrus. Khaled László metodista szuperintendens felolvasta *Mózes ötödik könyvéből* a „Hall meg, Izrael: Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr!” kezdetű ősi hitvallást (5Móz 6,4–9), majd Steinbach József református püspök, a MEÖT elnöke kifejtette az ősi őszövetségi hitvallás tartalmát (tanítását az élő Isten egyetlenségéről és mindennek felett való hatalmáról), elevenségének közösségi vonatkozását („a mi Istenünk”) és hitelességét (ismételgetni kell, hogy belénk ivódjon, és így továbbadhassuk a világnak).

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Bővülő szociális rendszer az idősekért

Ötven férőhelyes idősotthon nyitotta meg a kapuit január elsején Hajdúböszörményben, amely a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye fenntartásában kezdte meg működését. Az intézmény megáldását ugyanúgy január 15-én tartották, mint a Szent Erzsébet Otthon új tagintézményét Egyeken, amelyet január elsejétől vett át új fenntartóként az egyházmegye.

Mindkét eseményen beszédet mondott Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök, valamint Fülöp Attila, a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára. A hajdúböszörményi intézmény új, minden igényt kielégítő épülete közösségi térrel, tornaszobával, főzőkonyhával és udvarral is rendelkezik.

Az eseményen Palánki Ferenc megyéspüspök úgy fogalmazott, hogy az Egyháznak nem az az elsődleges feladata, hogy intézményeket tartson fenn, hanem az evangélium hirdetése. „Viszont az intézményrendszerünk kiváló eszközt biztosít erre, mert hogyha ebben a komplexumban szeretettel létkörört tudunk biztosítani, létrehozni, akkor teljesítettük azt a küldetésünket, hogy »hir-

dessétek az evangéliumot!» – emelte ki Palánki Ferenc.

A fópásztor örömét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy bővül a szociális intézményi hálózat, hiszen aznap délelőtt Egyeken is megáldotta az újonnan átvett idősotthont, de Mátészalkán szintén terveznek

egy hasonló, 99 férőhelyes beruházást, és vannak még egyéb terveik is az egyházmegyének, majd megáldotta az új intézmény épületét.

A beruházás 2022 márciusában kezdődött a Tompa Társaság Kft. kivitelezésében, az Archicum ST Kft. tervei alapján. A műszaki ellenőr feladataira a Sztupa Mérnök Iroda Kft. kapott megbízást.

A fejlesztés finanszírozása a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye saját forrásából valósult meg. Fülöp Attila államtitkár kő-

szöntőjében elmondta, komoly és nehéz vállalkozás idősotthont építeni, nemcsak azért, mert a beruházást végig kell vinni, hanem azért, mert nem kevesebbre vállalkoznak, mint hogy ötven embernek otthont adjanak. Méltatta a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye szerepvállalását, hogy fontosnak tartják, hogy a lehetőségeikhez képest a legjobban, cselekvő módon gondoskodjanak a gyermekekről és az idősekről egyaránt.

Tiba István országgyűlési képviselő azt hangsúlyozta, szükség van azokra a helyekre, ahol szeretettel, tisztelettel, megértéssel és odaadással vesznek körül az időseket. A Szent István Idősek Otthona teljesíti ezeket a feltételeket.

Fehér Zsigmond intézményvezető arról beszélt, hogy 2025. január 1-jén nyitotta meg kapuit az intézmény, ahol emberhez méltóan, biztonságos környezetben élhetnek az idősek mindennapjaikat.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye 2025. január 1-jétől üzemelteti fenntartóként az egyeki Borostyán Idősotthont,

amely a Szent Erzsébet Otthon telephelyeként csatlakozott az egyházmegye szociálisintézmény-hálózatához. Ennek megáldására ugyancsak ünnepélyes keretek között került sor. Az intézmény 25 férőhelyes, az étkeztetést az egyeki Szent János Katolikus Bölcsőde, Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola vadonatúj főzőkonyhája biztosítja.

A működtetés mellett az intézmény ötven férőhelyesre bővítését is tervezi az egyházmegye. A munkálatok várhatóan idén áprilisban kezdődhetnek meg – ezt már Palánki Ferenc megyéspüspök mondta a köszöntőbeszédében és ezt követően megáldotta az intézmény épületét.

Tóth Attila intézményvezető arról beszélt, hogy az idősek otthona 25 bontlakásban, 18 házi segítségnyújtásban és 10 nappali ellátásban részesülő idősről gondoskodik január 1-jétől a fenntartóváltásnak köszönhetően.

Forrás és fotó:
Debrecen-Nyíregyházi
Egyházmegye

Nyitottan minden tudásra

Átadták a Mosonmagyaróvári Piarista Iskola új épületrészét

Mosonmagyaróváron január 17-én átadták a Piarista Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda új gimnáziumi épületrészét, amelyet Veres András győri megyéspüspök áldott meg.

Olyan teret szeretünk volna létrehozni, amely segíti a fiatalokat, hogy kibontakoztassák képességeiket. A nevelés reményt ad a jövőnek itt, Mosonmagyaróváron is – mondta köszöntőjében Zsódi Viktor SchP tartományfőnök.

Ezután videóüzenetben köszöntötte az ünnepelőket Pedro Aguado piarista generális, hangsúlyozva: az új épület értékes kalazanciusi jel, a magyar piarista tartomány elköteleződésének jele a fiatalok nevelése iránt. Majd köszönetet mondott mindazoknak, akiknek munkája ezt szolgálja.

„Csak az épít iskolát, aki bíz a jövőben” – kezdte köszöntőjét Nyerges-Zombó Katalin, az intézmény főigazgatója. Felidézte az iskolát alapító Zsidanics István alakját: az akkori vármegye főadószeretője a halálos ágyán rendelkezett az óvári gimnázium megalapításáról, közel háromszáz évvel ezelőtt.

„Szokás mondani, hogy diófát nem magának, hanem az unokáinak ültet az ember. Úgy állunk itt, mint az iskola-alapító, Zsidanics István, vagy, ha még távolabb tekintünk, akkor a rendalapító, Kalazanci Szent József utódai, akiknek erre a gyönyörű épületre tekintve most megadatik, hogy leszakíthatják és élvezhetik ennek az ősi diófának a termését.”

Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokat felelős államtitkár az átadón elmondta, a piaristák nemcsak tanítanak, nevelnek is. Arra, hogy a fiatalok küzdjenek az igazukért, és merjenek megmaradni abban, bármilyen nehézséget kell is leküzdeni ezért.

Az épület megújulása azt jelenti, hogy Mosonmagyaróvárnak szüksége van arra az értékrendre, amit ez az iskola képvisel – hangsúlyozta ünnepi beszédében Nagy István agrárminiszter, a térség országgyűlési képviselője.

Veres András megyéspüspök köszöntőjében egy kéréssel fordult a diákok felé: „Legyetek nyitottak minden tudásra, amit kaptok! De legfőképpen a szívetek legyen nyitott, fölfelé! Akkor a tudás, amit megszereshettek, nemcsak saját emberségeitek növelését fogja szolgálni, hanem hitetek erősödése által más emberek számára is hiteles tanúi lehettek majd Isten igazságának, szeretetének.”

Veres András után megáldotta az új épületrészét, majd a nemzeti színű szalag átvágásával átadták az épületet. Az ünnepség zárásaként Cseh András és Köninger Szilárd, a CAN Architects Studio tervezői bemutatták az épületet az érdeklődőknek.

A beruházás célja egy korszerű, a 21. századi pedagógia téri szükségleteit biztosító, kétszer négy tanulócsoporthoz gimnáziumi épület kialakítása volt, amelyben új otthonra találhatnak a piarista gimnazisták.

A mosonmagyaróvári piarista iskolát összesen közel hétszáz gyermek látogatja, óvodásoktól az érettségizőkig. A magyar kormány 956 millió forint összegű támogatást ítélt meg az intézmény komplex fejlesztésére.

Piarista iskola 1739 óta működik Mosonmagyaróváron, az egykori városháza és a Habsburg hercegi kastély közötti barokk tömbben.

Az 1948-as államosítást követően 1994-ben tértek vissza a városba a piaristák. A jelenlegi fejlesztés keretében megújuló Városház utcai ingatlan 2023-ban került újra a rend birtokába.

Forrás: Piarista Rend Magyar Tartománya
Fotó: Csapó Viktória/PRMT

A legkisebbek javát szolgálva

Megújult a geszterédi Szent Anna Katolikus Óvoda épülete

Ünnepélyes keretek között átadták és megáldották Geszteréden a Szent Anna Katolikus Óvoda új épületét január 13-án. Az ünnepélyes átadón beszédet mondott Palánki Ferenc, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspöke.

Az új, 84 férőhelyes óvodaépület a legkorszerűbb nevelési és fejlesztési lehetőségeket nyújtja a gyermekek számára. Az épületben három csoportszobát alakítottak ki, továbbá melegítőkonyhát az étkeztetés feltételeinek biztosítására, tornaszobát, amely a gyermekek mozgásfejlesztését szolgálja, valamint egy sósobát az egészségmegőrzés segítésére. Az udvar sem maradt érintetlen: korszerű játszóeszközöket telepítettek, hogy a gyermekek szabadterei játéka is biztonságos és élménydús lehessen.

A beruházás 2023 szeptemberében kezdődött a Tompa Társasház Kft. kivitelezésében, az Archicum ST Kft. tervei alapján. A műszaki ellenőr feladataira a Sztupa Mérnök Iroda Kft. kapott megbízást. A fejlesztés finanszírozása részben a Magyar Katolikus Egyház óvodafejlesztési programjának, részben pedig a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye saját forrásainak köszönhető. Az eredmény egy olyan modern oktatási intézmény, amely megfelel a 21. század követelményeinek, és méltán szolgálja a gyermekek fejlődését.

Palánki Ferenc megyéspüspök az eseményen úgy fogalmazott: a szívünk tele van örömmel, mert egy csodának vagyunk a tanúi. Hálát adhatunk a Jóistennek, hogy ez az évünk is jól kezdődik, és reméljük, hogy jól is fog folytatódni, a szentévhez méltóan.

A püspök emlékeztetett, hogy tíz évvel ezelőtt került az egyházmegye élére, akkor két geszterédi származású kollégája dolgozott a hivatalban. Felföldi László atya azóta püspök, Törő András atya pedig rektor lett Rómában. Az ő javaslatokra fordítottak ennyi energiát a geszterédi oktatási intézmények megújítására. Hozzátette: kegyelmi időszakot élhetek át az elmúlt években. És visszatekintve az előző időszakra, az intézmények vezetői mindannyian be tudnak számolni, hogy mennyi mindent tettek az egyes intézmények fejlesztéséért, bővítéséért vagy megújításáért.

Palánki Ferenc hangsúlyozta, hogy a mi dolgunk az, hogy a jövőt építsük. Amikor a szolgálatunkat, a feladatunkat végezzük, akkor Isten országát építjük a hitünk szerint. Isten országát, amelynek a birtokosai – ahogy az evangélium

is említi – a gyermekek, és az Isten idősebb gyermekei is, vagyis mindannyian. Egy Egyházat alkotunk és egy közösségként építjük a jövőt. Odafigyelünk arra, hogy a gyermekek úgy tudjanak felnőni, ahogyan a gyermek Jézustól tanultuk az evangéliumból.

„Így kell nekünk is növekedni egészen életünk végéig. Valamikor beléptünk ebbe a világba, feladatokat kaptunk, elindultunk végcélunk felé, az Isten felé, és hiszünk abban, hogyha teljesítettük küldetésünket, akkor nem a semmibe hullunk, hanem az örök Isten kezébe, aki

örök életet akar nekünk ajándékozni” – tette hozzá a főpásztor.

Kiemelte: összesen négy óvodát épített az egyházmegye az elmúlt kilenc év alatt. Ebből háromhoz kaptak állami támogatást, de nagyon fontos, hogy az anyagi lehetőségeket, amelyek rendelkezésre állnak, jól tudják felhasználni mások javára. „Megmutatva ezzel azt, hogy mindaz, amit kaptunk, az nem a miénk, hanem az Istentől kaptuk, és az ő népének szolgálatába szeretnénk állítani.”

A beszédet követően a püspök megáldotta az új intézmény épületét. Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára köszönetét fejezte ki az Egyháznak, hogy a családtámogatások egyik fontos pillérében, az oktatásfejlesztésben, óvodaépítésben ilyen kiemelt szerepet vállal.

Törő András főigazgató köszöntőjében elmondta: az új épület egy közösségi tér, ahol a hit, a szeretet és a tudás alapjaira való nevelés valósul meg. Az új óvoda azt üzeni, hogy a jövőbe vetett hit mindig értékes befektetés. Az átadóünnepségen az óvodások mellett a geszterédi művészeti iskola diákjai és tanárai is bemutatták ünnepi műsorukat.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Családreferensek

országos találkozója Szegeden

Az ország minden részéről, sőt, határon túlról is érkeztek családreferensek Szegedre január 10-én, pénteken, hogy részt vegyenek a kétnapos országos találkozón, melynek ezúttal a Szent Gellért Fórum adott otthont – számolt be az eseményről a Délmagyar.hu.

A vendégeket házigazdaként Kiss-Rigó László szegedi-csanádi püspök és Kondé Lajos pasztorális helynök, a szegedi dóm plébánosa köszöntötte, majd Marton Zsolt váci megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia családreferens tagja mondott megnyitóbeszédet, amelynek magját Ferenc pápa 2021-es, első magyarországi látogatása során elhangzott gondolatai adták.

Marton Zsolt felidézte, hogy a Szentatya a püspökök feladatát a pásztorkodás tevékenységével hozta párhuzamba, akik őrzik és óvják a nyájat, valamint megmutatják a rájuk bízottaknak, hol lelhetnek életető táplálékra. Az MKPK családreferens püspöke kiemelte, hogy a püspökök egymagukban ugyanakkor nehezen tudják az összes bárányt megkeresni, ezért van szükségük segítőtársakra, például a családreferensekre. Marton Zsolt emlékeztetett arra is, hogy az ideai szentély „A remény zarándokai” mottó jegyében zajlik.

A zarándoklat nagyon fontos az Egyház életében. A lényege, hogy el kell hagyni a meg-

szokottat, az otthont, a kényelmet, és ki kell lépni a komfortzónából. És mialatt haladunk a cél felé, valami kell hogy történjen közben: egy igazi zarándoklat imádsággal, csönddel, belső változással jár – emelte ki a váci püspök, hangsúlyozva, hogy idén az Egyház közös zarándoklatra hívja a családokat is.

A családreferensek legfőbb feladata, hogy abban segítsék a családokat, hogy sikerüljön mindig Istenre találni, és a családtagoknak sikerüljön kiengesztelődniük az Úrral, egymással és önmagukkal – fogalmazott.

Forrás: Délmagyar.hu
Fotó: Gémes Sándor/Délmagyar.hu

Újraélesztést tanultak Szekszárdon

Petkó Tamás plébános: a plébánián és a Szent József Iskolaközpontban két defibrillátor is rendelkezésre áll

A defibrillátor használatát tanulták a Tolna Vármegyei Balassa János Kórházban a szekszárdi belvárosi plébánia és a Szent József Iskolaközpont munkatársai – adta hírül január 14-én a Tolna megyei hírportál, a Teol.hu. Az oktatás célja az volt, hogy a közösség tagjai vészhelyzetben bátran és szakszerűen tudjanak életet menteni és szakszerűen alkalmazzák az újraélesztés technikáját.

A Teol.hu kérdésre Petkó Tamás plébános elmondta, hogy a plébánián és a Szent József Iskolaközpontban most már két defibrillátor is rendelkezésre áll. Az ötletet pedig egy korábbi koppenhágai út adta, ahol templomban és köztereken is látott defibrillátorokat. „Fontos, hogy ne csak legyen életmentő készülék a közelben, hanem hogy azt is tudjuk, hogyan kell használni. Ez bátorítást ad arra, hogy vészhelyzetben oda merjünk lépni, és cselekedni tudjunk” – hangsúlyozta Tamás atya.

Korábban a plébánia adományként kapott egy defibrillátort a közösség egyik tagjától, a közelmúltban pedig vásároltak is egy újat. A plébános elmondta, hogy tavaly húsvétkor egy hölgy lett rosszul a templomban, akit egy jelen lévő orvos újraélesztett, a gyors segítség életet mentett. Ezért is nagy ajándék, hogy most már nemcsak eszközünk van, hanem a használatát és az újraélesztést is megtanulhatjuk – tette hozzá.

A Szent József Iskolaközponttól is érkeztek résztvevők, akik szintén kiemelték, hogy az

oktatás a közösség biztonságát szolgálja. „Mi gyerekekkel foglalkozunk, és az ő életük biztonsága is múlhat ezen, ezért tartjuk kiemelten fontosnak, hogy kollégáink felkészültek legyenek. Az oktatás során a résztvevők technikai ismereteket és ezáltal magabiztosságot is szereztek. Megtanulták, hogyan kell egy defibrillátort használni, hogyan lehet újraéleszteni, milyen ritmusban és módon kell a mellkaskompressziót alkalmazni, vagy éppen hogyan tudják váltani egymást az újraélesztés közben, míg a mentő kéri őket” – mondta Szavári Attila főigazgató.

Petkó Tamás hozzátette, a gyakorlati oktatással a tudásuk biztos alapokon áll, így bátran alkalmazzák majd, ha az élet úgy hozza, hogy azonnal cselekedni kell.

Forrás: Teol.hu/Pécsi Egyházmegye
Fotó: Makovics Kornél; Pexels.com

„Az Ő művei vagyunk”

A 90 éves Brenner Józsefet köszöntötték a szombathelyi ferences templomban

90. születésnapja alkalmából köszöntötték Brenner József atyát január 12-én, vasárnap Szombathelyen, a Szent Erzsébet-templomban bemutatott szentmisén, Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek, számos pap és a hívek részvételével.

Brenner Józsefet a szombathelyi ferences templomban keresztelték. Nagyszüleinek a szentélyben volt padja; édesanyjával, édesapjával és testvéreivel a folyosón álltak – ezt örökíti meg az az emléktábla, amelyre a jubilans adta az áldást a szentmisében. Tokár János plébános köszöntötte József atyát, és felolvasta Székely

János szombathelyi megyéspüspök ünnepelték címzett levelét, amelyben a főpásztor megfogalmazta háláját a szülők szeretetéért, Brenner József mély hitéért, a papi hivatás kegyelméért és azért, hogy testvére, Brenner János vértanúságának keresztjét hittelemmel és erős lélekkel hordozta és hordozza ma is.

Levelében a főpásztor megköszönte József atyának a kommunista egyházüldözés idején tanúsított hűségét, az üldözések és háttérbe szorítottság bátor és derűs vállalását. Az ünnepi eseményen Perger Gyula olvasta fel és adta át a Ferenc pápa által küldött áldást és a vatikáni oklevelet a 90 éves Brenner Józsefnek. A nagy művészek is megjelölik kézjegyükkel műveiket, így megismerhetők, hogy kinek az alkotása egy szobor vagy kép. Isten is megjelöl minket: az Ő művei vagyunk, és Ő a kereszttség által megjelöli lelkünket – fogalmazott szentbeszédében Brenner József atya. – Az övei vagyunk. Aki hisz és megkeresztelkedik, az az Istené.

Miért keresztelkedett meg Jézus? A keresztiség mindig tanúságtétel. Jézus mellett tanuskodott a Szentlélek és az Atya. Tegyük mi is tanúságot az Isten mellett! – buzdított Brenner

József. Elmondta: hitét a szülők tanúságtételének köszönheti. A ferences templomban keresztelték, ide járt édesapja mindennap misére, még a legnehezebb kommunista időkben is. Latin–magyar nyelvű misekönyvével követte a szentmisét, amelyet vitt magával a hivatalába is. Mindig ott volt mellette az íróasztalán. Ott azt kérték tőle, hogy ne vigye be a hivatalba a könyvet. „Miért?” – tette fel a kérdést – „Ez a könyv nem bántott senkit.”

Édesapja tanúságot tett arról is, hogy fia papok. Amikor Brenner József atya Lentiben volt káplán, édesapja, aki ellenőrzéseken járt a környéken, gyakran meglátogatta. A plébánia a párház mellett volt. A munkások azt sottogták, hogy édesapja gyakran jár a párházba. De ő kijavított mindenkit: nem a párházba jár, hanem a fiához, aki káplán. Keresztelése után meghívták magukhoz szülei a ferences plébánost és a szalézi igazgatót. Kérdezték, hogy melyik gyereket melyik szerzetesrendbe szánja. Édesapja, érte a tréfát, azt mondta: egyből nem engedek, mondta, hogy a legidősebb fiamat püspöknek szántam. A Jóisten ezt meghallotta, ahogy azt is, hogy édesapja képes volt mindegyiküket odaadni Istennek – mondta Brenner József. – Tanúságot tett. Ahogy édesanyja is, aki otthon volt, és gondoskodott a családról – tette hozzá.

A szentmise zenei szolgálatában közreműködött Pitti Katalin Liszt Ferenc-díjas magyar operaénekes. Perger Gyula atya is köszöntötte a születésnapot. Szent II. János Pál pápa fiataloknak mondott gondolatait idézve kiemelte: Brenner József tevékenysége kapcsán mindig azt érezte: lehet bármilyen címe – helynök, nagyprépost, apát, kanonok, spirituális –, mindig annak örült, hogy pap lehet, és egész életét ez határozta meg. A hálaadásban megemlékezett József atya családjáról, valamint Boldog Brenner Jánosról, kiemelve azt a hatalmas szeretetet, amelyet József atya oly sokszor megtapasztalhatott: hogy Isten a görbe vonalakon is tud egyenesen írni, és mindig mellette állt ez idő alatt.

A szentmise végén József atya különleges születésnapi ajándékot kapott: egy ereklyetartót, mely testvére, Brenner János ereklyéjét tartalmazza. Ezt követte a család emléktáblájának megáldása és leleplezése. A záróéneket követően Brenner József fogadta a hívek köszöntéseit, majd minden jelenlévő ajándékot kapott: többek között egy-egy szív alakú mézeskalácsot az emléktábla fotójával.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

A magyarországi katona-egészségügy történetéről

Pogányiné Rózsa Gabriella könyvtörténész székfoglaló előadása a Szent István Tudományos Akadémián

Székfoglaló ülést tartottak a Szent István Tudományos Akadémián Budapesten, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dísztermében január 13-án. Pogányiné Rózsa Gabriella irodalomtudós, könyvtörténész, az MTA köztestületének tagja székfoglaló előadásának rövid összefoglalását az alábbiakban közöljük.

Pogányiné Rózsa Gabriella A magyarországi katona-egészségügyi tudományos intézményrendszer kialakulása című előadásában elmondta, hogy a modern értelemben vett katona-egészségügyi intézményrendszer megteremtése II. József nevéhez fűződik. A nagy létszámú állandó hadseregek számára, illetve mozgósítás idején a 18. század utolsó évtizedeiben egyre nagyobb szükség mutatkozott állandó katona-egészségügyi szolgálatra: stabil katonai kórházi hálózatra, hivatásos katonarvosokra és a kórházak működését, valamint az orvosi tevékenységet meghatározó megfelelő szabályzatokra.

A Habsburg Birodalomban a 18. század elejétől jelentek meg olyan katonai „szolgálati szabályzatok”, amelyek az egészségügyi ellátással és a katonarvosok (a Feldscherer, chyrurgus és medicus szót használták rájuk) személyével, függelmi viszonyaival is foglalkoztak. Ezek lépésről lépésre jogi eszközökkel megteremtették ugyan a katonarvosok kart, koherens szakmai közösséggé azonban csak közös tudásuk és a szakmai diskurzus szintereinek kialakulása után váltak a hadsereg doktorai.

A mai szaktudományi terminológiákban eme jelenség egy-egy aspektusára alkalmazott kifejezések (például: mi-tudat, szervezeti kultúra, tudásmenedzsment, élethosszig tartó tanulás, dokumentáció) természetesen nem fordultak elő az akkori nyomtatott vagy levéltári forrásokban, a modern elméletek gyökerei azonban jól felismerhetők a 18. század végi és 19. századi jelenségekben.

A katonarvosok tudomány és gyakorlat esetében több mint száz esztendő kellett ahhoz, hogy a katonarvosok szaktudományi infrastruktúrájukban elkülönüljenek a civil gyógyítóktól. E hosszú időszakban a történelmi események (az 1848–1849-es forradalom és szabadságharcotól a trianoni békediktátumig) folyamán e formáló-átalakító katonarvosok tudás- és értékközösség több történelmi paradigmában szolgált.

Fotó: Lambert Attila

„Együttérzéssel”

Hálaadó szentmisét mutatott be Christoph Schönborn bíboros, leköszönő bécsi érsek

Bécsi érseki szolgálatától búcsúzva a közélet és a vallási élet legrangosabb képviselői és hívek sokasága jelenlétében mutatott be hálaadó szentmisét Christoph Schönborn bíboros január 18-án a Stephansdombban. Beszédében mérleget vont, számba vette, hol tart az ausztriai egyház, és mi ad okot a reményre.

Örömmel volt a hivatalából leköszönő, január 22-én nyolcvanadik életévét betöltő bécsi érsek, domonkos szerzetes hálaadó szentmiséje. Dicséret és hála, áldás és küldetés – ezek voltak az ünnep kulcsszavai.

Több mint négyezren vettek részt a liturgián. Schönborn érsekkel együtt ünnepeltek az Osztrák Püspöki Konferencia tagjai, a szerzetesrendek elöljárói, az állam és tizenhat testvéregyház legfőbb képviselői.

A szertartás a keresztségünkről való ökumenikus megemlékezéssel kezdődött, melynek keretében a jelen lévő testvéregyházak vezetői Schönborn érsekkel együtt megújították keresztségi fogadalmukat.

Az evangélium elhangzása előtt a padosrokkban ülők kézzel kézre adták egymásnak az *Ubicumque et semper* – *Mindenütt és mindenkor* címmel ellátott evangéliumkönyvet. A kiadványt a Bécsi Főegyházmegye a 2000-es években készítette, a négy evangélium között üres oldalakkal, melyek az évek során sok ezer ember aláírásával teltek meg. Az aláírók így erősítették meg, hogy készek főpásztorukkal jární Jézus iskolájába, vállalják a tanítványságot, s azt, hogy élet példájukkal „mindenütt és mindenkor” hozzájárulnak az Egyház küldetéséhez. Így élő evangéliummá vált a könyv, megtestesítve azt a két kulcsfogalmat, amit Schönborn bíboros továbbadott egyházmegyéjének: *tanítványság* és *misszió*.

Ünnepi homíliájában Schönborn bíboros feltette magának a kérdést: mi szolgálatának őszinte mérlege. Merre tart Ausztria és egész Európa? Véleménye szerint reményre ad okot egyrészt az, ahogyan Ausztriában a menekültekhez viszonyulnak, másrészt pedig a vallások közötti béke és párbeszéd. Hála azért, hogy évről évre ma is sokan találnak biztonságra Ausztriában, ahogyan annak idején ő maga, aki családjával 1945-ben menekültként érkezett az országba.

Reményre ad okot, hogy Ausztriában jól élnek együtt a különböző vallások. A közöttük tapasztalható kölcsönös tisztelet és megbecsülés állandó erőfeszítés gyümölcse, de köszönhető annak is, hogy előremutató az országban a valóságügyi törvény.

Egykor első gimnazista korában maga is meghallotta a hívást – „Kövess engem!” –, és ez meghatározta az egész életét – mondta a bíboros, majd így folytatta: – A remény mélyebb forrása, hogy a hívás ma is él, a hit minden nemzedékben frissnek és elevennek bizonyul, mert Jézus ma is megszólítja az embereket.

Jézus a követésére hívta Lévit, és közösségbe vezette, a tanítványai közé. Ezek a tanítványok különbözőek voltak, sőt egymással ellenséges zsidó csoportokból származtak, de közösséggé váltak. Jézus a barátainak nevezte őket, s így egymás barátai is lettek – emlékeztetett Schönborn bíboros, majd utalt „az izgalmak, gyakran feszültségekkel teli együttműködésre, amely a nagy különbségek ellenére is megvalósul az osztrák egyházban”.

„Az Egyházat nagy tágasságnak éltem meg. Nekem is megadott az a szerencse, hogy megtapasztalhattam és megszerettem az Egyházat, minden konfliktuson keresztül és azok ellenére is” – összegezte tapasztalatait.

Az elhangzott evangéliumhoz kapcsolódva felhívta a figyelmet arra, hogy amikor Jézus elhívta Lévit, nem moralizált, nem olvasta a fejére, milyen erkölcssten a vámszedői hivatása. Ehelyett ünnepet ült vele és hivatásbéli társaival. Azt mondta, a bűnöseket kell hívnia. Tisztában volt Lévi bűnösségével, de nem ítélte el. Így kell tennünk nekünk is: képesnek kell

lennünk arra, hogy megnevezzük a bűnt – elmondjuk, mit tesz világunkban az emberkereskedelem, a bántalmazás, a környezetpusztítás, a korrupció, a kizsákmányolás –, de anélkül, hogy ítélkeznénk és elítéljünk. „Ez talán a remény legmélyebb forrása, és ez az, ami leginkább képes megváltoztatni, megtéríteni és újjáformálni egy életet.”

Az Egyház történetének jövőjéről elmélkedve a főpásztor arra is kitért, hogy miért tekint magát „javíthatatlan reménykedőnek”. Így fogalmazott: „Legelőször is azért, mert megélttem, hogy Isten szava él. Nem tudok és nem is szükséges elrejtőzni a szava elől. Számadással tartozom a szolgálatomról. Látja erőfeszítéseimet, az igyekezetemet, de a hibáimat, a bűneimet is. Nem kell félnem. Jézusban olyan főpapot kaptunk, aki együttérző a gyengéseinkkel.”

Schönborn bíboros szerint az együttérzés az, ami képes emberivé tenni a társadalmat, míg a kíméletlenség megmérgezi az együttélést és magát az embert is. „Az együttérzés nyelvével minden ember érti; velünk születik, bizalmat és biztonságot szül, tudatosítja, hogy egy család vagyunk, hogy egymásra vagyunk utalva, és szükségünk van egymásra. Ne engedjük,

hogy szétválasszanak minket a különbségek és a konfliktusok! Jézus azt kéri: Szeressük egymást!” – fogalmazott a főpásztor.

Végül köszönetet mondott a legnagyobb kívánsága, hogy a kölcsönös jóakarát akkor is megmaradjon, ha konfliktusba kerülünk. Isten a szeretet, így nem lehet más, mint határtalan jóakarát. Feltehetjük a kérdést: miért van ennyi szenvedés, gyűlölet a világban? Hol van ilyenkor Isten? A jóakarátunkban van, abban, hogy jót akarok nekem” – adta meg a választ a bíboros.

A hálaadó szentmisén az ünneplők között ott voltak „a barátok és a rokonok”, továbbá számos plébánia és szerzetesközösség képviselői, egyházi önkéntesek és munkatársak. A liturgián jeles közéleti személyiségek is részt vettek, mások mellett Alexander Van der Bellen osztrák szövetségi elnök, Alexander Schallenberg kancellár és Michael Ludwig, Bécs polgármestere.

A szentmise záróáldása előtt Alexander Van der Bellen szövegezt a jelenlévőkhöz. Schönborn bíboros „pontifex austriacusnak” nevezte, s úgy fogalmazott: igazi hídépítő volt a vallások, a társadalom és a politika között, a „meghallgatás, a párbeszéd és a béke embere”. A szövetségi elnök méltatta Schönborn bíboros mintegy harminc éves érseki szolgálatát, amely meghatározó időszak volt az ország életében, és kiemelte az állam és az egyház között fennálló jó viszonyt. „Amikor szükség volt rá, mindig a gyengék, a kiközösítettek, a hátrányt szenvedők pártján állt, nem mindig a politikai hatalom képviselőinek örömére” – mondta.

A szentmisén két olyan segítőt szervertnek gyűjtöttek adományokat, amelyek különösen kedvesek Schönborn bíborosnak: a Bécsi Főegyházmegye Szent Erzsébet Alapítványának, akik bajba jutott gyermekek édesanyjait támogatnak, valamint egy siriai ortodox időseknak. A liturgia zenei szolgálatában részt vettek mindazok a karnagyok, akik Schönborn bíboros alatt a Stephansdombban szolgáltak.

Trautwein Éva
Fotó: Kathpress, Bécsi Főegyházmegye közösségi oldala

Kommunikáljunk többet a gyerekeinkkel!

Zacher Gábor szülőknek tartott előadást Droghelyzet címmel

Január 9-én a budapesti Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnázium Szülők Akadémiája elnevezésű rendezvényén Zacher Gábor toxikológus főorvos tartott előadást a gyerekek érzelmi, mentális állapotáról, egészségéről, koffein-, alkohol-, dohánytermék- és droghasználatáról. Mint mondta: „Ők az őslakosok, mi betelepülők vagyunk a világukban.”

A 16 éves magyar fiúk és lányok európai szinten élvonalban vannak alkoholfogyasztás és lerészegedés terén, az alkohollal sokan már 5. osztályosként megismerkednek. A kábítószeres közüli a kannabiszt (marihuána) 17 százalékos kipróbálta, de gyógyszert is sokan szednek, amiben a szülők rossz példája erősen megmutatkozik. Tiltott szereket a 18 év alattiak ötöde kipróbált, ami bizonyítja, hogy a tiltással nem lehet megfelelő eredményt elérni. A középiskolás tanulók 45 százalékának volt már szexuális kapcsolata.

A szorongás és a fáradtságérzés nagyon jellemző a fiatalokra, ugyanígy a magányosság és az egyedüllét érzése. 22 százalékuknak vannak krónikus egészségügyi problémái, melyek nagy része pszichoszomatikus eredetű. Bár a covidjárvány hatásaként egyre többen szednek nyugtatót, Magyarországon valamelyest csökkent a kábítószer-használat mértéke.

Ezután a főorvos arról beszélt, hogyan hatnak a különböző kábítószerek. Az ezt szemléltető vizsgálat folyamán egy keresztespóknak mindig más szerrel átitatott zsákányállatot adtak, és megfigyelték, hatásukra milyen hálót sző. A kísérletről is látszik, hogy a kábítószerek megváltoztatnak minket, és a változás folyamatába nem tudunk beleszólni. Egy eszközünk van: hogy nemet mondunk – hangsúlyozta Zacher Gábor.

Dizájnerdrogok alatt az elmúlt húsz évben megjelent új szereket értjük, melyek bármilyen csoportba tartozhatnak. Volt olyan év, amikor száz új szer került ki a piacra. A szakma sem tudja követni őket, hát még a laikus, hiszen három évnek kell eltelnie ahhoz, hogy egy ilyen új kémikáliáról kellő mennyiségű információ gyűljön össze. Korábban a heroin, a marihuána, a kokain, a stimulánsok és a zúpu terjedt el, ma több mint 950 szert monitoroz a hatóság.

Egy lefoglalt kábítószeranyag tabletta azért is veszélyes, mert

tablettaként teljesen eltérő mennyiségű és minőségű, összetételű hatóanyag van benne. Ha a gyerek megveszi egy buliban, lehet, hogy üres tablettát kap, azt hiszi, jól bírja; legközelebb ugyanazt megveszi, és megtörténik a baj – figyelmeztetett Zacher Gábor. Napjaink szerhasználata olyan, mint az orosz rulett. Jó esély van rá, hogy üresen csattan a pisztoly, de ha nem, gyakorlatilag ott pusztulok. A legjobb megoldás a hárombetűs magyar szó: nem.

Magyarországon hárommillió online-függő, 900 ezer alkoholfüggő, 300–350 ezer hashajtófüggő, 250 ezer nyugtatófüggő és húszezer kábítószerfüggő él, ebből 12 ezer marihuánafüggő. Őket biztosan nem fogjuk észrevenni, mert a szerhasználat nem látszik rajtuk. Honnan

A büntető törvénykönyv nem tudja érdemben befolyásolni a szerhasználatot. Szingapúrban haláltbüntetés jár érte, mégis a lakosság 8 százaléka kockáztatja az életét. A Magyarországra behozott drogok 5–8 százalékát tudják lefoglalni, pedig a felét kellene ahhoz, hogy az áruk olyan magas legyen, hogy a használók már ne tudják megvásárolni őket. A marihuánának ugyanakkor lenne helye a medicinában ugyanúgy, mint a morfiumnak vagy a ketaminnak – mondta a főorvos, és felhívta a figyelmet arra, hogy a biofü megtévesztő elnevezés, mert vagy kétszázféle szintetikus vegyületet értünk alatta, és ezek hatása sokszor akár tízszer erősebb, mint a marihuánáé.

Zacher Gábor kitért a dohányzás problémájára is. Az Európai Unióban az elrettentést alkalmazzák a megfékezésére, de ez a módszer láthatóan nem működik. Svédország az első

egy lattét, azzal nincs problémánk, pedig ugyanannyi koffeint van abban is. Mint mondta, sokkal fontosabb lenne, ha kereteket szabnánk, és megtanítanánk a gyerekeknek, hogy csak napi egyet igyanak, hiszen 14 és 18 éves kor között napi 100 milligramm koffeint semmilyen negatív hatással nem bír.

„A tiltás nem működik, hiszen a tiltott gyümölcs mindig vonzó lesz. A felvilágosítás és a kommunikáció a járható út” – nyomatékosította az előadó, majd az alkoholfogyasztással kapcsolatban is hangsúlyozta, hogy a fiataloknak a keretek betartását kell megtanítanunk, mint ahogyan az online világban is, ahol az elménk a tét. A közösségi média segít bennünket, viszont a kábítószerrel megegyező függőséget okoz.

A gyerekeinket nagyban befolyásolja a kortárscsoport adta minta, de a döntéseiket az alapján fogják meghozni, mi van a „puttonyukban”. A puttonytöltés legalapvetőbb szintere a család, az iskola, a sportkör és a templom. A puttonyba bele kell tenni értékrendet, keretrendszert, jövőképet és példaképeket. „Ma a hétpérfecs ementáli gyerekek világát éljük. Az ementáli egy lassan érő, lyukakkal teli sajt. Ilyen a gyerek is, lassan ér, és tele van érzelmi és fejlődési lyukakkal” – hívta fel a figyelmet a gyerekeinkkel való kommunikációra a főorvos. Ma ugyanis egy átlag magyar felnőtt hét perce kommunikál a gyerekeivel. Mivel a három-négyéves gyerekből pillanatok alatt kamasz cseperedik, nagyon fontos, hogy millió és egy témáról beszél-

Zacher Gábor: A tiltás nem működik, hiszen a tiltott gyümölcs mindig vonzó lesz. A felvilágosítás és a kommunikáció a járható út

jövök rá, hogy a gyerek kábítószerrel használ? – tette fel a kérdést a főorvos, majd hozzátette: tapasztalatok szerint nem tudunk a saját gyerekünkkel kommunikálni arról, hogy kipróbált-e valamilyen szert.

Nem merjük megkérdezni, mit adtak neki, hiszen ha azt felelné, hogy valami extrát tapasztalt meg, amit még soha, elgondolkodhatunk, mi maradt ki az életéből, amit ő csak egy külső kémikáliával tud pótolni. Higgyék el, lehet józanul kommunikálni erről a témáról – bátorított. Zacher Gábor beszélt arról, hogy mivel ma 200 forint egy szintetikus marihuánás cigaretta, egy szál 50 perc–egy óra boldogságérzetet ad, létezik Magyarországon szegénységi droghasználat.

füstmentes ország, ahol a klasszikus dohánytermékeket a lakosság kevesebb mint 5 százaléka használja. Ezt az eredményt „ha dohányzol, büdös leszel” mondattal sikerült elérniük. Ma Magyarországon 10 ezer gyermek dohányzik. Kipróbálnak olyan tiltott dohánytermékeket is, mint az Elfbar, amittől „nem lesz büdös, nem pocci el a csikket az utcán, nem fogja felgyújtani vele a lakást, és még olcsóbb is, mint ha cigarettát szívna. Pontosan azért veszélyes, mert nem tudunk ellene mit érvelni” – tette hozzá a főorvos.

A koffeinnel kapcsolatban elmondta: az energiaital-használatot 18 év alattiaknak tiltjuk Magyarországon, viszont ha a fiatalok isznak

gessünk, és megtaláljuk a közös nevezőt velük. „Ennek a világnak űk az őslakosai, mi már csak betelepültek vagyunk. Nekünk kell felvenni a fonalt, és megtudnunk, mi az, ami érdekli őket. A gyerek harmadjára már nem fog odajönni hozzánk, ha kétszer visszautasítottuk. Ha beszélgetni akar velem, akkor oda kell mennünk hozzá.”

A főorvos hangsúlyozta, a gyerekek be fog rúgni, ki fog próbálni szereket, de ha kommunikálunk vele, jó esély van arra, hogy el fogja mondani ezeket, és segítséget kér tőlünk. Ekkor elhangozhat: „Tudod, hogy ez nem volt helyes, de ismerni fogod a kerekedet.”

**Vámossy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita**

Februártól újra lehetőség nyílik az akkreditált, hatvanórás „Boldogabb családokéért” Családi Életre Nevelés (CSÉN) Program módszertani alapképzés elvégzésére Győrben, a Brenner János Hittudományi Főiskolán.

Várják mindazon érdeklődő pedagógusok, gyermekekkel, fiatalokkal, családokkal foglalkozó szakemberek, szülők, közösségvezetők jelentkezését, akik a jövő családalapítóinak nevelésére és személyiségfejlesztésére indíttatást éreznek, ehhez módszertani eszköztárat azonnal használható gyakorlati tudással szeretnék gazdagítani.

A képzésen részt vevők a CSÉN-program meghonosításához, a tanult módszertan mindennapok gyakorlatában történő megvalósításához további két éven keresztül mentori támogatást is igénybe vehetnek a módszertani alapképzésen túl. Az utóbbi célja, hogy a köznevelésben dolgozó azon szakemberek szakmai kompetenciáit, gyakorlati ismereteit

és eszköztárát fejlessze, akik nyitottak a tanulók családbarát szemléletű támogatására személyiségfejlődésük, felnőtté érésük, családalapításuk, élethivatásuk felvállalásának kérdésében. Egyúttal segítséget nyújt a képzéshez tartozó tananyag (tanmenet- és óravezetési minták) átadásával és megismerésével a 2020-as Nemzeti Alaptanterv (NAT) CSÉN-óráinak gyakorlati megvalósításában, illetve a CSÉN-témák egyéb iskolai keretek közti feldolgozásában.

Győrben a CSÉN-képzés egyházmegyei szervezéssel és jelentős, 80 százalékos támogatással valósul

Életünk a család CSÉN-képzés indul Győrben

meg. Az intézmények a 20 százalékos önrész átvállalásával további segítséget nyújthatnak a jelentkezőknek. A CSÉN-képzés helyszíne: Brenner

János Hittudományi Főiskola (9021 Győr, Káptalandomb 7.) A továbbképzés időbeni megszervezése: tervezetten minden képzési napon 8–17 óra között, a következők szerint: Felső- és középszkolák korosztályt tanítók számára Hortobágyiné Nagy Ágnes programalapító szakmai felelős és Déri Éva mentor, CSÉN-tanácsadó vezetésével valósul meg az alábbi időpontokban:

2025. február 26–27. (szerda-csütörtök); március 19–20. (szerda-csütörtök); március 14–15. (szerda-csütörtök). Alsó korosztályt tanítók számára Csanády Ágota és Gécziné Galla Krisztina

mentorok, CSÉN-tanácsadók vezetésével valósul meg az alábbi időpontokban: 2025. február 18–19. (kedd-szerda); március 19–20. (szerda-csütörtök); április 2–3. (szerda-csütörtök).

Jelentkezési határidő: 2025. február 2.

Az érdeklődők a képzés szervezésével, helyi megvalósításával kapcsolatos további kérdésekkel a Győri Egyházmegye Családbizottságának munkatársát, Lőrincz Kláudiát kereshetik bizalommal a következő elérhetőségeken: telefon: +36 30 0913 258, e-mail: lorincz.klaudia@gyor.egyhazmegye.hu

A képzéssel, tanúsítvánnyal, adminisztratív és egyéb kérdésekkel kapcsolatban Soltész Dórát kereshetik, az akkreditált képzés alapítójának képzési referensét, a +36 20 532 5156-os telefonszámon vagy info@eletunkacsalad.hu e-mail-címen.

**Forrás:
Győri Egyházmegye
Fotó: Életünkacsalád.hu;
Lőrincz Kláudia**

Alulról jövő kezdeményezés 1300-ban

Beszélgetés Gárdonyi Máté egyháztörténésszel az első szentévről

(Folytatás az 1. oldalról)

Ő azt javasolja, hogy a kardinálisok a szent életű remetét, Pietro del Morronét válasszák meg, aki nem is bíboros, és aki végül V. Celesztin néven kerül a pápai trónra. Nagyon hamar kiderül azonban, és maga is belátja, hogy képtelen ellátni a feladatát, ezért nem egészen négy hónappal később, 1294 decemberében lemond. A bíborosok testülete ezt követően nagyon gyorsan megválasztja az új pápát, de nem a két nagy római familia – a Colonna és az Orsini – tagjai közül. A megválasztott Benedetto Caetani bíboros családja akkor még nem tartozik a legrangosabb familiák közé; később ez megváltozik, a jelentőségük máig ható. Az új pápa felveszi a VIII. Bonifác nevet. Pontifikátusával kapcsolatban két nagy konfliktust kell megemlíteni. Az egyik az Ön által is szóba hozott összeütközése Szép Fülöp francia királlyal, a másik pedig a bíborosi testületen belüli feszültségek. Hozzátehetjük ezekhez a ferencesek spirituális irányzatával való konfliktust is.

– Mi volt a Franciaországgal való összeütközés alapja?

– A két évig tartó széküresedés alatt Szép Fülöp – és egyébként I. Eduárd angol király is – megadóztatja a klerust, és intézményeket és az egyházi személyeket is. Ez ellen ők nem nagyon tudnak mit tenni. VIII. Bonifác viszont 1296-ban tiltakozásul kiadja a *Clericis laicos* bullát, amely a következő gondolattal kezdődik: az ősi tapasztalatok szerint a laikusok mindig vissza akarták szorítani a klerikusok befolyását, és látjuk, hogy ez a mi időkben is így van, s főként anyagilag igyekeznek ellehetetleníteni az Egyházat. A bullában a pápa megtiltja a klerikusoknak, hogy bármilyen formában adót fizessenek. Ez ellenállást vált ki Angliában is, de még inkább Franciaországban. VIII. Bonifác kénytelen visszakozni, így engedélyezi, hogy a klerikusok felajánlásokat tegyenek, de ragaszkodik ahhoz, hogy ezeket ne adónak, hanem ajándéknak nevezze. Francia földön polémia alakul ki azzal kapcsolatban, hogy egyáltalán érvényesen választották-e pápává Bonifácot, hiszen még élt az elődje, amikor ő trónra került. Ezenkívül igyekeznek befeketíteni és minden módon bizonyítani, hogy alkalmatlan a Katolikus Egyház vezetésére. A legfinomabb vád ellene az, hogy eretnek. A szentévet követő évben, 1301-ben már huszonkilenc vádpontot hoznak fel ellene, többek között azt állítják, hogy az őrangyalá mellett saját démonja is van, aki folyamatosan a fülébe súgja, hogy milyen gonoszságokat cselekedjen.

– Hogyan zajlott a pápa konfliktusa a kardinálisok egy csoportjával, kiemelten a Colonna familiával?

– A konfliktus háttérében az áll, hogy a Caetani családból származó pápa igyekszik fel-

emelni a rokonait, mégpedig a Colonna és az Orsini családok kárára. Még bíborosként jelentős vagyont tesz szert, és értékes épületek kerülnek a birtokába. Megszerzi többek között Caecilia Metella (Caecilius Crecitus lánya és Crassus római hadvezér és politikus felesége – B. D.) mauzóleumát a Via Appia mellett. Családjával együtt várat épít, erődítményt hoznak létre a városfalon kívül, amit megpróbálnak hatalmi centrummá fejleszteni. Amikor pápa lesz, négy rokonát bíborossá kreálja. A Caetani család tehát megerősödik, ami főleg a Colonna familia érdekeit sérti. Elmérgesedik közöttük a viszony. 1297-ben a Colonna-bíborosok kiadnak egy nyilatkozatot, amelyben leszögezik: VIII. Bonifác nem igazi pápa, nem törvényesen választották meg, egyébként pedig megölette az elődjét, V. Celesztint.

– Mi volt ennek a vádnak az alapja?

– V. Celesztin túl van már a nyolcvanadik életévén, amikor 1294 augusztusában megválasztják. Amikor nem egészen négy hónappal később, decemberben lemond, először úgy néz ki, hogy visszavonul a remeteségbe; a ferencesek segítségével a saját rendjébe, a celesztinusokhoz áll be, de megszökök onnan. Görög földre akar menni, ám a hajója viharba kerül, nem tud átkelni az Adrián. VIII. Bonifác házi őrizetbe zárta Celesztint, s ott hal meg néhány hónappal később, 1296 májusában. Eből következtettek a Colonnák arra, hogy Bonifác megölette az elődjét.

– Végül is mi készítette VIII. Bonifác pápát arra, hogy 1300. február 22-én kelt *Antiquorum habet fida relatio bullájában úgy rendelkezzen: minden századik esztendő legyen szentév a keresztények számára?*

– Az alulról jövő népi kezdeményezés. Az első, 1300-as szentévnél különösen érdekes, hogy ismerjük az azt meghirdető bullát. Ám ez nem előzetesen jelent meg, hanem utólag, és visszamenőleges hatállyal adott kegyelmi ajándékokat, így a búcsú lehetőségét is a Rómába zárandoklóknak. Ez utóbbira – a bullában található világos utalás alapján – az készítette a pápát, hogy látta, mekkora tömeg érkezik Rómába már az 1299-es évben, különösen a karácsonyi ünnepekre. Özönlöttek a hívek. Nehéz megmondani, hogy ez pontosan mennyi zárandokot jelentett. Egyes korabeli forrásokban – többek között VIII. Bonifác bíborossá avatott unokaöccse is írt erről – több száz- ezres számok is szerepelnek. Fennmaradt az a nyilvántartás, ami a Franciaországból az alpesi hágókon Valle d' Aosta völgyén keresztül Itáliába vezető úton zárandoklók számát rögzítette. Az előző évekhez képest tízszeres volt az itt áthaladó száma, ami nyolcezer lovast jelent. Jelentősen megnőtt tehát Róma vonzereje, és

ez már a szentévet meghirdető pápai bulla előtt megnyilvánult. VIII. Bonifác 1300 elején konzisztóriumot hívott össze, s megtárgyalta a bíborosokkal, milyen választ lehetne adni az emberek tömegeinek vágyára, hogy eljussanak Szent Péter és Szent Pál főapostolok római bazilikájához, s ott kegyelmi javakban részesüljenek. Száz évvel korábbi iratokat kutattak, van-e ezekben utalás arra, hogy már akkor is hasonló vágyakozás élt az emberekben, de nem találtak semmit ezzel kapcsolatban. Jelentkeztek öreg emberek, akik azt állították, hogy ők már száz évvel ezelőtt is éltek és emlékeznek rá: 1200-ban is ugyanez történt. Ez nyilvánvalóan nem volt igaz, ám mindezek hatására VIII. Bonifác kiadta a szentévet meghirdető bulláját 1300. február 22-én, Szent Péter székhelyén az ünnepén, visszamenőleg kiterjesztve a jubileumi esztendőt 1299 karácsony vigíliájától, december 24-étől 1300 karácsonyáig. Ez már önmagában is rendkívül érdekes: nem egy bulla hirdeti meg a szentévet, nem is a pápa rendeli el azt, hanem egy alulról jövő népi kezdeményezést fogad el VIII. Bonifác. Az általa kiadott bullában utalás van arra, hogy régi emlékek bizonyítják: ez hagyomány az Egyházban. Ám ilyen előzményekre azóta sem derült fény.

– A bulla hivatkozik a hívők egyéni vágyára is.

– Igen, szó van benne a búcsú elnyerésének igényéről, arról, hogy a bűnökért való vezekléseket a pápa mint Szent Péter utóda engedje el. Ehhez feltételeket szab a dokumentum: a hívőnek először is el kellett zárandokolnia Rómába, és meglátogatnia a két főapostol, Szent Péter és Szent Pál bazilikáját – a rómaiaknak harmincszor, a máshonnan érkező zárandokoknak pedig tizenötöt. A pápa azt az ígéretet teszi, hogy aki ezt teljesíti, az a legteljesebb búcsúban részesül, vagyis az a búcsú eltörlő az összes vezeklést, amit az illetőnek életében, majd pedig a halála után teljesítenie kellene a bűnei miatt. Nagyon érdekes az is, hogy a pápa személye mindebben nem sok szerepet játszott. A pápák – így VIII.

Bonifác is – tavasztól őszig a Róma melletti hegyvidéki kisvárosokban tartózkodtak, ahol kellemes volt az időjárás. Különös az is, hogy vagy ebben az időben, vagy később – az általános vélemény szerint –, egy freskó részékként Giotto megfestette azt a jelenetet, amikor a pápa kihirdeti a szentévet. Ma ezt a festményt a lateráni bazilikában látjuk, egy oszlopon: a pápa egy bíboros és egy alacsonyabb rangú klerikus között áll, az utóbbi a kezében tartja a bullát, ami meghirdeti a szentévet, miközben a Szent- atya áldást oszt.

– Az 1300-as esztendőhöz kapcsolódik Dante túlvilági utazása is: az *Isteni színjátékban* utalást tesz a szentévre.

– Igen, de elég különös összefüggésben. Dante szívesen helyezte volna a pokolba VIII. Bonifácot is. Ennek csak az az akadály, hogy 1300-ban a pápa még az élők sorában van. De Dante többször is megemlíti, hogy Bonifácot nagyon várják már ott. A *Pokol* XVI. énekében Dante ír a római szentévről és egy probléma sajátos megoldásáról: mivel hatalmas tömegek zárandokoltak ekkor Rómába, s csak egyetlen hídon, az Angyalvár hídon lehetett átkelni a Teverén, hogy eljussanak a Szent Péter-bazilika közelébe, ezért – a tumultuózus jelenetek megszüntetése érdekében – kettéosztották a hidat, s az emberek két ellentétes irányban haladtak rajta. Az *Isteni színjátékban* ez így jelenik meg: „Rómában a jubileumnak évén / rendezték így járását a tömegnek, / a hídon a tolongás nagyra nővén, / hogy át az Angyalvár felé mehettek / egyik szélén Szent Péter-templomához, / a másikon meg vissza csak, a hegynek.” Danténak egyébként arról jut eszébe az 1300-es szentév, hogy a pokol egyik bugyrában is így közlekednek az emberek, olyan sokan vannak.

– Az előzőekhez visszatérve: állíthatjuk, hogy a pápa és a kardinálisok a szentév meghirdetésével elfogadták az alulról induló kezdeményezést?

– Igen, és a középpontban az egyéni üdvösség állt, a

vezekléstől való teljes megszabadulás vágya. Ez óriási tömegeket vonzott Rómába. Az említett bullában az is benne van, hogy százévente tartani kell ilyen kegyelmi évet. Ám mégsem száz évvel később lesz a következő szentév, hanem már 1350-ben. Ekkor veszik elő az őszövetési jóbel-évet: hétszer hét, tehát összesen negyvenkilenc év után az ötvenedik esztendőt az elengedés évének kell tekinteni: „tedd szentté az ötvenedik esztendőt. Hirdessz szabadulást földed minden lakójának, mert örvendetes esztendő az!”. A *Levíták könyve* ír erről (Lev 25,8–13). Ettől kezdve vezet be az Egyház az ötvenévenkénti szentéveket.

– Miért pont az 1300-as esztendőt közvetlenül megelőző időben özönlöttek az emberek Rómába?

– A motivációk mögött ott van az a változás, ami a Szentföld elvesztésével beáll. Az előző két évszázadban a vezeklő zárandoklatok célpontja a Szentföld volt, ott juthatott a hívő a pápák által ígért búcsúhoz. 1291-ben azonban az utolsó szentföldi hely, Akko is elveszett a keresztények számára, de Jeruzsálem már előzőleg is megközelíthetetlen volt. Ezért ereikéket hoznak el a Szentföldről és falrészleteket, melyeket ott tiszteltek. A szent ház is az 1290-es években kerül Loretóba. Rómában pedig már ott van a Szent Ilonához, Nagy Konstantin édesanyjához kötődő gyűjtemény, a Jeruzsálemi Szent Kereszt-bazilika (Santa Croce in Gerusalemme) gyűjteménye. Érdekes, hogy az 1300-as szentévből ezt nem jelölik meg mint célpontot. Él az akkori emberekben egy erőteljes végítéletvárs is, ami összefügg a millenarizmussal, azzal a *Jelenések könyvének* huszadik fejezetére épülő gondolattal, hogy az Egyház életének ezeréves ciklusai lesznek. Ezer évre lekötik a sántát, majd feloldják a kötelékeit. Ezek a millenarista spekulációk az ezredfordulón fölerősödtek; a ferencesek spirituális irányzatai a magukévá tették ezeket, főként Joachim da Fiore ciszterci apát bibliamagyarázatai alapján, Assisi Szent Ferencre

és önmagukra hivatkozva, azt állítva, hogy új korszak kezdődik. *Dániel könyvének* tizenkettedik fejezetére is utáltak, a látomásokról szóló részekre: „Uram, hogy állunk ezekkel a végső dolgokkal?” – kérdezi Dániel. A válasz szerint pedig bizonyos szavak le lesznek pecsételve, s jön egy nagy megtisztulás, és attól kezdve, hogy a napi áldozat megszűnik a templomban, 1290 nap telik el (Dán 12, 9–12). Akkortájt pedig éppen az 1290-es években járunk. Ezek a spekulációk erősen hatnak egymásra. Az is idetartozik, hogy a pápai teljhatalom tanát VIII. Bonifác képviseli a legmarkánsabban a korszak pápai közül. Ezek szerint vannak olyan bűnök, melyekre csak a pápától lehet feloldozást nyerni, ezért el kell zárandokolni Rómába. Maguk a pápák úgy tekintenek magukra, mint akik a püspököknél teljesebb, sőt, a legteljesebb búcsút engedélyezhetik. Ez összefügg a hatalom teljességének tanával. Az 1300-as, első szentévnél valódi újdonságnak tekinthető az is, hogy a teljes búcsú elnyerését VIII. Bonifác bullája hozzákapsolja egy helyhez, Rómához, azon belül is a Szent Péterről és a Szent Pálról elnevezett két nagy bazilikához, s egy kitüntetett esztendőhöz köti. Itt azonban meg kell említeni két előzményt.

– Melyek ezek?

– Az egyik a Porciunculakápolnához kötődik, amit Szent Ferenc épít újjá Assisi közelében. Az újjáépítés utáni újrászentelés napja augusztus 2-á, Angyalos Boldogasszony napja. A ferencesek pápai búcsút nyernek erre a napra és ehhez a helyhez kapcsolódva. Igaz, hogy *Szent Ferenc legendája* szerint ezt nem a pápa engedélyezte Ferencnek, hanem maga a Szűzanya kérte: az Úr Jézussal együtt megjelentek előtte. A pápa csupán jóváhagyta a búcsút.

A másik előzmény pedig, hogy V. Celesztin, még remeteként, L'Aquila mellett a Szűzanya felszólítására a város polgáraival egy új, gyönyörű, gótikus templomot építtetett, a Basilica di Santa Maria Collemaggiót. Amikor 1294-ben pápává választották, augusztus 29-én ebben a templomban koronázták meg. Ezután teljes búcsút engedélyezett ennek a bazilikának erre a napra. Ez újdonság volt, olyannyira, hogy Celesztin lemondása után VIII. Bonifác vissza is akarta vonni ezt az intézkedést, de nem tehetette, mert nem az Egyház őrizte a bullát, hanem a város polgárai, és ők nem adták oda. Egyébként itt is van egy szent kapu: ezen a napon azon kell bemenni a templomba. A jelek szerint VIII. Bonifác kanalizálni akart bizonyos törekvéseket, lelkesedést, vágyat. Vagy ha nem is volt benne tudatosság, sikerült neki. Az 1300-as első szentév többféle törekvést terelt egy irányba, s ráadásul magasabb szintre emelte a pápai szolgálatot.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila (archív)

REGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPENZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10-17, csütörtök 10-19 óra.

SZOLGÁLTATÁS

ÓLÓMŰVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő vörasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regöczi István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Ullői út 75-77.) szent-ségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórára, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadba elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnijában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családkozhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varos-majoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagybaldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldog-gá avatásáért a Városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest, XII. Csaba u. 5.) a következő napokon: 2025. február 6., csütörtök, március 6., csütörtök, április 7., hétfő, május 6., kedd, június 6., péntek, július 7., hétfő, augusztus 6., szerda, szeptember 6., szombat, október 6., hétfő, november 6., csütörtök, december 6., szombat. A szentmisék 7 órakor kezdődnek.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házbán (Leányfalu, Móríz Zsigmond út 141.): február 27-én 18 órától március 2-án 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Jézus megszabadít köteleinketől”. Március 13-án 18 órától 16-án 13 óráig NAGYBŐJTÍ lelkigyakorlat Osztie Zoltán atyával. Március 19-én 18 órától 22-én 13 óráig Kovács Cs. Albert atya lelkigyakorlata: „Az irgalmasság”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

„Ne félj, nem ítéllek el!” címmel az abortusz, a vetélés, a lombikbaba elvesztésének fájdalmat hordozóknak lesz lelkigyakorlat Budapestben, 2025. január 30. – február 2. között, Kovács Ferenc állandó diakónus és Kovácsné Treer Mária mentálhigiénés lelkigondozó vezetésével. A lelkigyakorlat során évtizedes tapasztalatra és mély elköteleződésre támaszkodva nyújtunk célzott segítséget az élet különféle veszteségeivel szembenézőknél. A részvételnek nem feltétele a vallásgyakorlás. Jelentkezés: nefeljnemitellek@gmail.com vagy 06/20-823-2201 (Treer Mária).

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmanak terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstársainkban. Találkozás a Pasaréti Közösségi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelőttökönként 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) első hittantermében pedig kéthetente szerda esteként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2025. január 29., február 12., 26.; március 12., 26., április 9., 23.; május 7., 21. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti. E-mail: kato.tegzes@gmail.com T.: 06/30-462-9272

LELKINAPOK

„Minden vég egy új kezdet” címmel lelkinapokat tartanak a Szív Lelkiségi Központban (Tahi, Villásor 7-9. T.: 06/26-387-162). Szeretettel hívnak és várnak megfontolásra és elcsendesedésre mindenkit, akit megszorít a gyász, megbénít a veszteség. Időpont: 2025. április 25., péntek 14 órától április 27., vasárnap 14 óráig. Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőnél, Tegzes Katalinnál: kato.tegzes@gmail.com T.: 06/30-462-9272. Hozza magával személyes holmiját, törölközőt, és jelezze, ha diétát kér! Megközelítés: Volánbusz, Tahi – Hídfő mh., a Bartók Béla úton felfelé.

MÉCS NAPOK

Lelkigyakorlat házaspárokra. A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják a három év-nél régebb óta szentségi (vagy rendezhető) házasságban élő házaspárokat a következő alkalomra, amelynek időpontja: 2025. február 21-23., péntek estétől vasárnap délutánig. A programot vezeti: Frankó Tamás atya. Helyszín: budatétényi verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Ház (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.). Kezdésményes jelentkezési határidő: 2025. január 21., kedd. Jelentkezési határidő: 2025. január 31., péntek. További információ: <https://mecshonlap.hu>

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

március 12-16. | 5 nap | 149.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT DÉL-OLASZORSZÁGBA

(PIO ATYA ÉS SZENT MIKLÓS NYOMÁBAN)

április 3-8. | 6 nap | 419.900 Ft/fő

MÁLTAI ZARÁNDOKKÖRÚT

április 3-7. | 5 nap | 459.900 Ft/fő

HŰSVÉT RÓMÁBAN

április 17-21. | 5 nap | 374.900 Ft/fő

HŰSVÉT MEDJUGORJÉBAN

április 17-21. | 5 nap | 139.900 Ft/fő

AZ ISTENI Irgalmasság Ünnepe

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

április 23-27. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

április 30 - május 5. | 6 nap | 429.900 Ft/fő

FRANCIA SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

május 1-9. | 9 nap | 549.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

május 12-18. | 7 nap | 419.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT GÖRÖGORSZÁGBA

május 19-26. | 8 nap | 619.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

FELNŐTTKATEKÉZIS

A győri Szent Ignác bencés templomban (Győr, Fazekas köz 2.) Kelemen Áron bencés atya tart előadás-sorozatokat *Szent Lukács evangéliumáról.* Az előadások minden hónap második keddjén (február 11., március 11., április 8., május 13., június 10.) 19.30-kor kezdődnek. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

MEGHÍVÓ

Emlőbetegek Szent Agáta-miséje 25. alkalommal az óbudai főplébánia-templomban (az Árpád hid budai hídfőjénél) 2025. február 8-án, szombaton 18 órától. Ünnepi mise keretében köszöntjük Szent Agátát, az emlőbetegek védőszentjét az óbudai főplébánia, a Curate Infirmos Orvosközösség és a Magyar Rákellenes Liga szervezésében. Főcelebráns: Tercsi Zoltán protonotárius kanonok. Közreműködik a Vásárhelyi Zoltán férfikar Röss Tamás vezényletével. Orgonál Szezsák János. Műsoron Fauré: *Messe basse* férfikar változat, valamint Rapicavoli-, Gounod-, Cherubini-, Campodonico-művek. Minden érintettet és érdeklődőt szeretettel várunk. Imádkozzunk együtt az emlőbetegek gyógyulásáért védőszentjükhöz, Szent Agátához!

FELVÉTELI

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, Kelet-Magyarország egyetlen katolikus pedagógusképző felsőfokú intézménye felvételt hirdet a 2025 szeptemberében induló képzéseire. Szeretettel várják a jelentkezőket a 2025/2026. tanév nap-pali és levelező tagozatos (állami ösztöndíjas és költségtérítéssel) képzéseire 2025. február 15-ig. A levelező tagozatos képzésekre 2025. május 30-ig lehet jelentkezni. További információk a <https://szentatanaz.hu/> oldalon, illetve a Tanulmányi Osztályon a 06/42-597-602 telefonszámon vagy a tanulmanyigyek@szeptatanaz.hu e-mail címen.

TÁJÉKOZTATÓ NAP

Tájékoztató nap lesz az állandó diakonátusról a Váci Egyházmegye Diakónusképző Intézete szervezésében 2025. január 25-én, szombaton 10 és 13 óra között (+ébed) a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Házbán, Máriabesnyőn (Gödöllő-Máriabesnyő, Kapucinusok tere 3.). Szeretettel várjuk mindazon férfiak jelentkezését, akik érdeklődést, vonzódást vagy kifejezetten hivatást éreznek arra, hogy állandó diakónusként szolgálják Isten népét. Családos férfiak esetében egy ilyen hivatás választása érinti az egész családot, elsősorban a házastársadat, ezért örömmel hívjuk az eseményre feleségedet is. Kérésre gyermekfelügyeletet, gyermekprogramot is biztosítunk. További információ: Molnár Ferenc, diakonmolnar@t-online.hu, <https://vaciagyhazmegye.hu/>

RAJZPÁLYÁZAT

A TILMA a Gyermekek Képzésért Közhasznú Alapítvány újra meghirdeti gyermekrajzpályázatát. A téma a mexikói Guadalupei Szűzanya jelenésének története. Beküldési határidő: 2025. március 31. A képek bármely technikával megoldással készülhetnek A3-as méretben. A művek hátoldalára nyomtatott betűkkel fel kell írni a pályázók nevét és életkorát, elérhetőségeiket, a kép címét és a felkészítő tanár nevét. A rajzokat postán maradó címre: Magyarország, 3000 Hatvan, 1. sz. főposta (Grassalkovich út 1.), vagy skennelve a tilma@freemail.hu e-mail-címre kell elküldeni. A 20., jubileumi kiállítás megnyitó- és díjkiosztó ünnepségének ideje: 2025. április 26., szombat 12 óra. Az ünnepséget Orosz Lóránt OFM, a mátraverebély-szentkúti nemzeti kegyhely igazgatója és Prokopp Mária művészettörténész nyitja meg.

NÉPDALÉNEKLŐ VERSENY

„ÖRÖMHANG” népdaléneklő versenyt hirdet a Pál Apostol Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium az ének-zene tantárgyat alaporszámban tanító budapesti katolikus általános és középiskolák 3-12. évfolyamos tanulói részére 2025. április 4-én 9 órától. A verseny kategóriái: szólóéneklő, kiségyttes (maximum 3 fő), énekegyüttes (minimum 5, maximum 8 fő). A versenyzők csak hangszeres kíséret nélkül népdalokkal szerepelhetnek. Minden kategóriában érvényes, hogy az előadások nem léphetik túl a 3 perc időtartamot. A jelentkezési határideje: 2025. február 28., péntek 24.00 óra. Nevezési díj nincs. Kapcsolattartó: Laczó-Luty Johanna, lutyjohanna@gmail.com

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

Misszió Tours Utazási Iroda

ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA

25.03.12-16. (5/4), R. díj: 139 900 Ft/főtől

Lelkivezető: Bodorkós Imre atya

25.05.01-04. (4/3), R. díj: 119 900 Ft/főtől

Lelkivezető: Sziklai Dávid atya

25.09.08-11. (4/3), R. díj: 119 900 Ft/főtől

Lelkivezető: hamarosan

ZARÁNDOKLATOK FATIMÁBA

25.05.20-24. (5/4), R. díj: 374 900 Ft/főtől

Lelkivezetők: Oláh Dénés és Székely Dénés atyák

ZARÁNDOKLAT LOURDESBA

25.05.26-30. (5/4), R. díj: 379 900 Ft/főtől

Lelkivezető: Kovács József atya

25.10.06-10. (5/4), R. díj: 369 900 Ft/főtől

Lelkivezető: Juhos Ferenc verbita szerzetes

FATIMA, PORTUGÁL KÖRÜT ÉS SANTIAGO DE COMPOSTELA

25.07.01-08. (8/7), R. díj: 499 900 Ft/főtől

Lelkivezető: Bójte Csaba ferences szerzetes

25.10.27-11.03. (8/7), R. díj: 499 900 Ft/főtől

Lelkivezető: Bójte Csaba ferences szerzetes

SZENTÉVI ZARÁNDOKLATOK RÓMÁBA (máskor is)

25.06.16-20. (5/4), R. díj: 299 900 Ft/főtől

Lelkivezető: Bójte Csaba ferences szerzetes

Bécsi indulással Csóka János pálos szerzetes

lelkivezetésével

ZARÁNDOKVONATOK 2025

BOLDOGASSZONY ZARÁNDOKVONAT

Csiksomlyó '25.06.05-08. (4/3)

Lelkivezetők: Varga Lajos váci segédpüspök,

Burbela Gergely és Juhos Ferenc verbita szerzetesek,

Cséry Gergő atya

Karnagy: Pálmai Árpád egyházenész

R. díj: 119.900 Ft/főtől

FEKETE MADONNA ZARÁNDOKVONAT

Czestochowa-Krakkó '25.06.23-26. (4/3)

Lelkivezetők: Pálmai Árpád egyházenész

megyéspüspök, Tamás József ny. segédpüspök,

Bátor Botond pálos szerzetes

Karnagy: Pálmai Árpád egyházenész

R. díj: 109.900 Ft/főtől

NAGYBOLDOGASSZONY ZARÁNDOKVONAT

Bodajk '25.08.15.

Lelkivezető: Bójte Csaba ferences szerzetes

R. díj: ifúsági: 3000 Ft/fő, felnőtt: 7000 Ft/fő

Részletes programokat és további '25-ös zárandoklatainkat

megtalálja: www.missziotours.hu

Szeretettel várjuk jelentkezésüket!

Tel.: +36 20 565 3258, +36 20 336 0016

E-mail: missziotours@missziotours.hu

Engedélyszám: U-000029

ÜNNEPI ÜZENETKÜLDŐ – KÖSZÖNTSE SZERETTEIT AZ ÚJ EMBER HASÁBJAIN!

Rövid üzenetében küldje el az ünneplést nevét és a település nevét, ahol él az aprohirdetes@ujember.hu címre. Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és a címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

VEZETETT FELFEDEZŐTÚRÁK

Barokk világ Győr szívében – Látogatás a győri bencésokról. Vezetett felfedezőtúrák a 17-18. században épült győri egykori jezsuita, ma bencés rendházban. A séták keretében meglátogatják a barokk templomot, a szerzetesközösség étkezőjét, a Salve Regina-lépcsőházát és a gyógyszertárt. Helyszín: Győr, Széchenyi tér 9. Időpontok: 2025. február 7., 21., március 7., 21., április 4., május 9., 23., június 6., 20., pénteki napokon 14 és 15.30 óra között. A túrákon egy alkalommal legfeljebb 35 fő vehet részt, emiatt előze-

telen regisztrálni kell a titkarsag@bencsogyor.hu címen. Csak előre regisztráltak látogathatók tudnak fogadni! A levélben mindegyik jelezni kell, melyik dátumra szeretne jelentkezni!

KIÁLLÍTÁS

„Istenek Kintses Tárháza” címmel kiállítás tekinthető meg az esztergomi Bibliotheca ferences vonatkozású ritkaságaiból Esztergomban, az Esztergom Főszékesegyházi Könyvtárban (Esztergom, Pázmány Péter u. 2.). A kiállítás rendezte: Dobó Judit, Németh Boglárka, Ócsai Eszter.

Példamutató humanizmussal

Szili András plébános és Baranya István iskolaigazgató vehette át a Raoul Wallenberg-díjat

A nyilas uralom alatt üldözöttek tízezreit megmentő diplomatáról, Raoul Wallenbergről elnevezett elismerést hatan, köztük Szili András plébános és Baranya István iskolaigazgató vehették át január 17-én Budapesten, a Civilek Házában. A díjjal azok tevékenységét ismerik el, akik hitéleti tevékenységükkel hozzájárulnak népek, vallási közösségek együttéléséhez, méltó példát mutatva humanizmusból.

segükkal, életútjukkal példát mutatnak a Magyarországon hátrányos helyzetben élők, diszkriminációt elszenvedők érdekében, illetve az emberi és állampolgári jogok érvényesítésében kifejtett tevékenységükkel" – olvasható a civil szervezet honlapján.

A díjban olyan egyházi személyek, közösségek is részesülhetnek, akik, illetve amelyek hitéleti tevékenységük során, a hit erejét felhasználva aktí-

van hozzájárulnak a különböző népcsoportok, felekezetek, vallási közösségek együttéléséhez, az előítéletek leküzdéséhez.

A díjátadón részt vett Erdő Péter bíboros, prímás és az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatósága (EKIF) képviselőjében Oláh Gábor tanügyi igazgató.

Az elismerést hatan vehették át: Szili András plébános; Baranya István, a Mészlyeni Zoltán Katolikus Általános

Iskola igazgatója; Babits Antal vallásbölcsele, bibliakutató; Gloncz László integrációs oktató; Hárs Gábor diplomata, közéleti aktivista; valamint Surányi András filmrendező, egyetemi oktató.

Andreas Attorps, a budapesti svéd nagykövetség munkatársa köszöntőjében rámutatott, az embermentő diplomata emlékezete hídként köti össze a két országot: Wallenberg Svédországban született, de Magyarországon találta meg küldetését, itt vált több ezer ember megmentőjévé.

Sebes József, a Raoul Wallenberg Egyesület elnöke beszédében hangsúlyozta, a díjazottak példaképek; követésükre, a tőlük való tanulásra a Biblia is ösztönöz. A laudációkat a bírálóbizottság részéről Forgácsné Dénes Katalin titkár és Derdák Tibor elnök ismertette.

Szili András, a békásme gyer-ófalui Szent József-templom plébánosa, a Szent Erzsébet Karitász lelki igazgatója mélt-

tását Forgácsné Dénes Katalin olvasta fel. A laudációban bemutatta a díjazott papi életútját, amelynek fontos része a spanyol anyanyelvű hívek lelkipásztori gondozása. Az ukrán háború kitörésekor vállalta és megszervezte az Ukrajnában tanuló, menekülő kényszerű spanyol ajkú diákok befogadását. A békásme gyer-ófalui Szent József-plébánia közössége heteken át gondoskodott a mintegy százötven-kétszáz menekülő elszállításáról és ellátásáról. A békásme gyeri fiatalok közösségét, a „pueblót” vezető fiatal plébános vallja, az embereknek nagy szükségük van barátokra, akikre számíthatnak. A „puebló” tagjai egy bizalommal teljes közegben, Jézus életén keresztül oszthatják meg egymással a gondolataikat hitről, istenkeresésről, összetartozásról. Szili András Erdő Péter bíboros terjesztette fel a díjra.

Baranya István tanító, tanár, pszichológus az esztergomi Mészlyeni Zoltán Katolikus Ál-

talános Iskola igazgatója. Huszonnyolc éve vezet az intézményt, negyvenévesen már pályán. Iskolája kezdetűl fogva felvállalja a hátrányos helyzetű gyerekek nevelését a katolikus értékrend iránt elkötelezetten, a tantestület támogató közegében. Az orosz-ukrán háború alatt százhusz ukrán menekült tanulót fogadtak be. Az intézmény 2020-ban került az EKIF fenntartásába.

Baranya István több alkalommal volt nemzetközi konferenciák előadója, többek között Párizsban is bemutatta a szegény körülmények között élő, cigány származású tanulók magyarországi nevelését. Baranya István nemcsak az iskola, hanem az iskolai oktatást támogató tanoda vezetője is. Hitvallása: Mindannyian Isten gyermekei vagyunk. Az intézményvezető Gyetván Gábor, az EKIF főigazgatója ajánlotta a díjra.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

A közösség kézművesei és az egység építői

Bemutatjuk a Katolikus Egyház huszonegy új bíborosát (1. rész)

A vatikáni Szent Péter-bazilikában 2024. december 7-én tartott bíborosi konzisztóriumon Ferenc pápa huszonegy új bíborost kreált, köztük Német László belgrádi érseket, valamint Angelo Acerbi érseket, aki 1990 és 1997 között apostoli nuncius volt Magyarországon. Az alábbiakban az új bíborosok rövid életrajzát olvashatják.

Az eseményen mondott beszédében a Szentatyá arra kérte az új bíborosokat, hogy Jézus álljon életük középpontjában, az ő útján járjanak, s ne versengjenek egymással, hanem ápolják a találkozás iránti szenvedélyt, legyenek „a közösség kézművesei és az egység építői”.

Angelo Acerbi
érsek, nyugalmazott apostoli nuncius

1925. szeptember 23-án született az észak-olaszországi Sesta Godano településen. 1948. március 27-én szentelték pappá, és akkor még különálló Pontremoli Egyházmegyében. 1956-ban lépett a Szentszék diplomáciai szolgálatába, és a kolumbiai, brazilai, franciaországi, japán és portugáliai pápai képviseleteken, valamint a Vatikáni Államtitkárság Egyházi Közügyek Tanácsában szolgált. Szent VI. Pál pápa 1974. június 22-én új-zélandi pronunciusa, valamint óceániai apostoli delegátussá nevezte ki, érseki címmel ruházta fel, Zella címzetes érsekévé tette, majd június 30-án püspökké szentelte a vatikáni Szent Péter-bazilikában.

Szent II. János Pál pápa 1979-ben nunciussá nevezte ki Kolumbiába. 1980 februárjában az úgynevezett Április 19-e mozgalom kommunista gerillái több más diplomatával együtt túszul ejtették, és hat héten át fogva tartották. 1990-ben Magyarország apostoli nunciusa lett, s egyidejűleg ellátta Moldova szentszéki képviseletét is. Hét éven át tartó magyarországi szolgálata után apostoli nunciussá nevezte ki Hollandiába. Angelo Acerbi érsek 2001 és 2015 között a Szuverén Jeruzsálemi, Rodoszi és Máltai Szent János Katonai és Ispotá-

lyos Rend (röviden: Szuverén Máltai Lovagrend) prelátusa volt.

Domenico Battaglia,
Nápoly érseke (Olaszország)

A dél-olaszországi Satrianóban (Catanaro tartomány, Calabria régió) született 1963. január 20-án. Filozófiai és teológiai tanulmányait a catanzarói Szent X. Piusz Pápai Tartományi Teológiai Szemináriumban (Pontificio Seminario Teologico Regionale San Pio X) végezte. 1988. február 6-án szentelték pappá.

Az évek során plébános, rektor, egyházmegyei hivatalok igazgatója és kanonok volt. 2016. június 24-én Ferenc pápa kinevezte a Cerreto Sannita-Telese-Sant’Agata de’Goti-i Egyházmegye püspökévé. Püspök-szentelésére 2016. szeptember 3-án került sor, beiktatására október 2-án. Domenico Battaglia különös figyelmet és elkötelezettséget tanúsított a gyengék és a társadalom peremére szorultak iránt: 1992 és 2016 között a kábítószerfüggők segítségével foglalkozott, és a Calabriai Szolidaritási Központ (Centro Calabrese di Solidarietà) nevű szervezetet vezette, amely a Mario Picchi atya által alapított Olasz Terápiás Közösségek Szövetségéhez (La Federazione Italiana Comunità Terapeutiche, FICT) kapcsolódott. Az utóbbi szervezetnek 2006 és 2015 között országos elnöke volt. 2020. december 12-én Ferenc pápa Nápoly érsekévé nevezte ki, székét 2021. február 2-án foglalta el.

Carlos Gustavo Castillo Mattasoglio,
Lima érseke (Peru)

1950. február 28-án született Limában. Belépett a Limai Főegyházmegyében lévő Szent Toribio de Mogrovejo Szemináriumba, ahonnan Rómába küldték egyházi tanulmányait folytatására. A Gregoriana Pápai Egyetemen 1979-ben bakkalaureátust szerzett filozófiából, majd 1983-ban teológiából.

1987-től mindmáig teológiaprofesszor a perui Pápai Katolikus Egyetemen. 1987 és 1998 között a Katolikus Diákok Nemzeti Szövetségének

tanácsosa volt. 1987-től 1990-ig káplánként szolgált a perui Assisi Szent Ferenc-plébánián, majd 1990 és 1991 között a Megtestesülés-plébánián. Lima egyetemi lelkipásztori szolgálatának főegyházmegyei felelőse és a Szent János apostol-plébánia munkatársa 1991-től 1999-ig, Lima ifjúsági lelkipásztori szolgálatának helynöke és a hivatásgondozás felelőse 1996 és 1999 között. 1990-től 2001-ig a Perui Püspöki Konferencia Ifjúsági Bizottságának országos tanácsosa, 2000-ben az ifjúsági lelkipásztori szolgálat országos tanácsosa. 2002-től 2009-ig plébános a Minden Kegyelem Közvetítője (Virgen Mediánara) -plébánián. 2003 és 2006 között a Perui Pápai Katolikus Egyetem egyházi kapcsolatokért felelős igazgatója és az intézet egyetemi tanácsának tagja. 2010-től 2015-ig plébános a Szent Lázár-plébánián. Ferenc pápa 2019. január 25-én a Limai Főegyházmegye metropolitájává nevezte ki.

Vicente Bokalic Iglíc CM,
Santiago del Estero érseke,
primás (Argentína)

1952. június 11-én született Lanúsban (Buenos Aires tartomány). 1970-ben belépett a Missziós Kongregációba (lazaristák). Filozófiát a San Miguel-i jezsuita kollégiumban tanult, teológiai tanulmányait a Buenos Aires-i szemináriumban végezte. Örökfogadalmát 1976. június 5-én tette le. 1978. április 1-jén szentelték pappá, majd a hivatásgondozás és az ifjúság-pasztoráció felelőse lett Buenos Airesben. 1981-től a Nuestra Señora de la Medalla Milagrosa (Csodás Érem Szűzanya) -plébánia káplánjaként is tevékenykedett. 1983 és 1986 között a jelölték képzéséért felelt, valamint ökonómus volt, majd 1987 és 1990 között a Missziós Kongregáció szemináriumának előjárója. 1991 és 1993 között ismét a Nuestra Señora de la Medalla Milagrosa-plébánián műkö-

Magyarország rendszerváltás utáni első apostoli nunciusa, Angelo Acerbi érsek megkapja a bíborosi kalapot

dött. 1994 és 1997 között misszionáriusként tevékenykedett a Deán Funes-i prelatúra területén, majd 1997 és 2000 között rendje San Miguel-i szemináriumának előjárója volt. 2000 és 2003 között misszionárius és plébános a Goyai Egyházmegyében, majd 2003 decemberétől 2009 decemberéig a Missziós Kongregáció tartományfőnökeként szolgált. Ezután visszatért a Nuestra Señora de la Medalla Milagrosa-plébániára.

XVI. Benedek pápa 2010. március 15-én Summa címzetes püspökévé és Buenos Aires segédpüspökévé nevezte ki. Ugyanazon év május 29-én szentelték püspökké. 2013. december 23-án Ferenc pápa a Santiago del Estero-i Egyházmegye püspökévé nevezte ki. 2024. július 22-én a Szentatyá ezt az egyházmegyét Argentína rangban első főegyházmegyéjévé tette, és Vicente Bokalic Iglícet kinevezte Santiagu del Estero első érsekévé.

Luis Gerardo Cabrera
Herrera OFM,
Guayaquil érseke (Ecuador)

1955. október 11-én született Azoguesben (Cañar tartomány). Azoguesben és Quitóban a ferences kisházaspályára járt, majd filozófiát és teológiát tanult az Ecuadori Pápai Katolikus Egyetemen. A filozófiai doktorátust Rómában, a ferencesek Pápai Szent

Antal Egyetemén (Antoniano) szerezte. 1983. szeptember 3-án szentelték pappá. A következő tisztségeket töltötte be: a rend novíciusmesterének segítője, majd a riobambai noviciátus novíciusmestere; a rend tartományi tanácsának tagja, a hivatáspasztoráció és a ferences tartományi jelöltképzésének felelőse; a Bernardino Echeverría bíborosról elnevezett quitói filozófiai-teológiai intézet igazgatója; az Ecuadori Püspöki Konferencia Tanítói Hivataltal és Doktrinális Bizottsága ökumenikus szekciójának titkára.

2000 augusztusában megválasztották az ecuadori ferences tartomány tartományfőnökévé. 2003-tól 2009-ig a ferences rend definítora (a tartományfőnök és helyettese munkáját segítő tanácsos), valamint az általános előjáró küldötte a latin-amerikai és a karibi ferences provinciákban. 2009. április 20-án XVI. Benedek pápa kinevezte Cuenca érsekévé, és július 4-én püspökké szentelték. 2011 és 2014 között az Ecuadori Püspöki Konferencia alelnöke volt. 2015. szeptember 24-étől a Guayaquili Főegyházmegye érseke.

(Folytatjuk)

Fordította: Thullner Zsuzsanna;
Hollósi Judit
Forrás: Vatican News
olasz nyelvű szerkesztősége
Fotó: Order of Malta

HÍREK KÉPEKBEN

• Több mint harminc felsőoktatási intézmény keresztény fiataljait látja vendégül az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem lelkészsége február 14. és 16. között. 2025-ben ugyanis Pécs után Eger ad otthont a Kárpát-medencei Egyetemi Lelkészségek Találkozásának, a KELET-nek. További tudnivalók az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem egyetemi lelkészségének honlapján olvashatók.

• A kapuvári Ízvadászok csapata vízkerezt alkalmából, január 7-én gazdag magyaros ebédrel ajándékozta meg a rászorulókat Róma egyik külvárosi plébániáján. Az alapanyagokhoz és az útiköltséghez szükséges összeget a kapuvári önkormányzat, vállalkozók, magánszemélyek, egyesületek biztosították. Az asztaloknál önkéntes nyugdíjasok szolgálták fel az ételt.

• A hajdúnánási görögkatolikus hívek parókusuk, Lukács Imre vezetésével vízkereztkor Hajdúböszörménybe vitték át a szentévi Szentháromság-ikont. Az ünnepi vecsernyét Kocsis Fülöp érsek-metropolita vezette.

Brazil szerzetesnővér a világ legidősebb embere

A világ legidősebb embere a 116 éves Inah Canabarro Lucas tereziánus nővér, aki a brazil Rio Grande do Sul államban él. Az 1908. május 27-én született apáca azt követően lett a világ legidősebb embere, hogy 2024. december 29-én elhunyt a japán Tomiko Itóka, aki 16 nappal volt idősebb nála.

„Ez nagy büszkeséggel tölti el a Canabarro Lucas családot” – nyilatkozta a sajtónak a nővér 84 éves unokaöccse, Cleber Vieira Canabarro Lucas január 6-án.

2024 márciusában Inah nővér az ACI Digital-nak, a CNA katolikus hírügynökség portugál nyelvű oldalának elmondta, hogy hosszú életének egyik titka az ima: „Mindennap imádkozom a rózsafüzért mindenkiért a világon.” Inah nővér jelenleg a Rio Grande do Sul állambeli Porto Alegre-ben él a Santo Enrique de Ossó otthonban, amely a tereziánus nővérek braziliai tartományi háza mellett található.

Unokaöccse szerint nagynénjének néhány napja egészségügyi problémái voltak, és az orvosok azt tanácsolták neki, hogy pihenjen, de most már jól van. „Értelemszerűen 116 éves korában már vannak egészségügyi problémái:

már nem hall jól, nagyon nehezen beszél, a látása nagyon rossz, de folytatja azon életcélok megvalósítását, amelyeket Isten adott neki” – mondta Cleber. Inah nővér hosszú életét lelkiségének köszönheti, mondta Cleber, hiszen mindig olyan apáca volt, „aki sokat imádkozott, egész életében az imának szentelte magát”. Nagynénje más tulajdonságairól is beszélt, mint például a kedvességéről, arról, hogy mindig jól akart tenni másokkal, a személyiségére jellemző jó humoráról, optimizmusáról és elszántságáról.

Inah Canabarro Lucas 1908. május 27-én született Rio Grande do Sul állam São Francisco de Assis kerületében, hét gyermek közül utolsó elöttként. Gyermekkorában az egyik testvére azt mondta az édesanyjának, hogy Inah tanulhatna a városban működő szerzetesi iskolában. Inah ekkor megkérdezte: „Kik azok az apácák?” Az anyja azt válaszolta, hogy olyan nők, akik az imádkozásnak szentelték magukat, mire Inah így felelt: „Apáca leszek.” Miután 19 éves korában befejezte tanulmányait az iskolában, jelentkezett az uruguayi Montevideóba, a tereziánus nővérek noviciátusába.

Több mint egy évszázad alatt számos változást tapasztalt a világban és az Egyházban. Megélt két világháborút és tíz pápa pontifikátusát. Tanítóként Inah nővér portugál nyelvet, matematikát, természetismereteket, történelmet, művészetet és hittant tanított Rio de Janeiro, Itaquí és Santana do Livramento tereziánus iskoláiban. Több sikeres iskolai menetzenei alapított aktív éveit, illetve lelkes rajongója volt a Sport Club Internacional brazil futballcsapatnak is, amelyet 1909-ben, a nővér születése utáni évben alapítottak.

Forrás: CNA; Romkat.ro
Fotó: ACI Digital

Magyar temetkezési korona a vilniusi székesegyházban

A Szent Szaniszló és Szent László király tiszteletére felszentelt vilniusi székesegyház kriptáiban a különféle uralkodóházakhoz tartozó Sándor, Erzsébet és Barbara sírjában elhelyezett jelvényeket, köztük 15. századi temetkezési koronákat találtak. Erzsébet az első Habsburg-házi magyar királyunk, Albert leánya, akinek dinasztikus házassága nyomán a Jagelló-ház igényt tarthatott a magyar koronára.

„2024. december 16-án a kriptákban egy titkos rejtékhelyet nyitottak meg, ahová a második világháború 1939-es kitérésakor rejtették el a királyi emléktárgyakat. A rejtékhelyen Sándor, Erzsébet és Barbara litván és lengyel uralkodók sírjának jelvényeit találták meg” – mondta el Gintaras Grušas vilniusi érsek a január 8-án tartott sajtótájékoztatóján.

A Litván Nagyfejedelemséget és a Lengyel Királyságot a krewai (krewói) unió (1385) révén perszonálunióban vezették 1569-ig, amikor a lublini unió révén a két ország egyesült. A krewai uniót Jagelló litván nagyfejedelem, Ulászló néven lengyel király (a Jagelló-ház alapítója) Nagy Lajos királyunk leányával, a későbbiekben szentté avatott Hedviggel kötött házassága erősítette meg.

A főpásztor elmondása szerint megtalálták Jagelló Sándor (1461–1506) lengyel király és litván nagyherceg koronáját, valamint IV. Jagelló Kázmér (1427–1492) lengyel király és litván nagyherceg felesége, Habsburg Erzsébet (1436–1505) koronáját, láncát, medálját, gyűrűjét és temetési plakettjét.

Erzsébet az első Habsburg-házi királyunk leánya, akinek köszönhetően gyermeke, II. Ulászló („Dobzse” László) magyar király lett, Szent Kázmér, a litvánok fővédőszentje pedig a Vitéz János esztergomi érsek vezette Mátyás-ellenes összeesküvés főszereplője és a magyar korona várománya volt.

Barbara Radziwiłł (Barbora Radvilaitė) (1520/1523–1551), II. Zsigmond Ágost (1520–1572) lengyel király és litván nagyherceg feleségének koronáját, jogarát, hatalmi almáját, valamint három gyűrűt, egy láncot és két kóporsótáblát is találtak. A hagyomány úgy tartja, hogy a vilniusi Hajnal Kapu-kápolna (lengyelül Ostra Brama) kegyképén szereplő Máriát róla

mintázta a festő. „Ezeket a koronákat nem életükben viselték az uralkodók, hanem haláluk után készülték, és a síremlékek részének szánták őket” – mondta a főpásztor.

Elmondása szerint a kincseket a jövőben megvizsgálják, restaurálják és bemutatják a nyilvánosságnak. A felfedezett jelvények felbecsülhetetlen értékű történelmi kincsek, Litvánia államiságának, régi hagyományainak szimbólumai, Vilnius mint főváros jelképei, valamint az aranyművesség és az ékszerészek csodálatos alkotásai” – mutatott rá Grušas.

Mykolas Juozapavičius, a vilniusi érsekség munkatársa szerint a rejtékhelyet, ahol az ereklyét megtalálták, 1985-ben fedezték fel. „Miután Litvánia visszanyerte függetlenségét, több kísérletet tettek különböző kutatások elvégzésére. [...] A fő hangsúlyt mindig Nagy Vytautas litván fejedelem temetkezési helyének felkutatására helyezték, de ezek a kutatások még nem jártak sikerrel” – mondta Juozapavičius.

Tavaly októberben úgy döntöttek, hogy a Litván Nagyhercegek Palotája Múzeumának szakemberei endoszkópos kamerás vizsgálatot végeznek a rejtékhelyen. „A felmérés alapjául a kriptahelyiségekről készült két világháború közötti és jelenlegi rajzok, valamint egy rögzített szemtanú beszámoló szolgált. Több száz próbálkozás után sikerült felfedezni a rejtékhelyet, és úgy döntöttünk, hogy az értékeket eltávolítjuk, katalogizáljuk, és biztonságos helyre költöztetjük” – magyarázta Juozapavičius.

Fordította: Kuzmányi István
Forrás: Litván Rádió és Televízió (LRT)
Fotó: E. Blažys / LRT

Jordánia

A sajtgyártásba tanulhatnak bele az iraki menekültek

A Vatican News munkatársa egy különleges jordániai kezdeményezést mutat be: iraki menekültek és helyi asszonyok képzésének olasz sajtókat egy híres, egyházi fenntartású ammáni étterem számára.

A kis üzem konyhájában a Szűzanya képe őrködik a falon, és minden egész órában idehalalszik egy közeli templom harangja, amely egy Mária-himnuszt játszik.

A jordániai projektek értelmes munkalehetőségeket kínálnak a rászoruló és a menekült nőknek; a bérezés nem túl magas, azonban némi megbízható jövedelmet biztosít. A menekültek egy része Jordániában szeretne maradni, mások továbbmennének más országokba, például Ausztráliába vagy Kanadába. Utóbbi döntésre

Az elmúlt száz évben Jordánia (mai hivatalos nevén: Jordán Hásimita Királyság) nagyszámú menekültet fogadott be a szomszédos országokból, köztük a válságok sújtotta Irakból. Az irakiak egy része hazatért, de vannak, akik már gyökeret eresztettek itt. Az Irakból menekült nők betanítása a Habibi elnevezésű szervezetnek köszönhető, amelyet egy olasz pap alapított: Mario Cornioli 2009-ben érkezett a Szentföldre, a Jeruzsálemi Latin Patriarkátusban, illetve 2015 óta Jordániában szolgál, a menekültek pasztorációjában vesz részt.

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának 2024-es adatai szerint Jordániában több mint 700 ezer regisztrált menekült és menedékkérő él, köztük több mint 50 ezren Irakból érkeztek, az 1990-es évektől kezdve több hullámban. Hosszú távon élhető körülményekre lenne szükségük, hozzáférése az egészségüghöz, oktatáshoz, emellett munkalehetőségekre is – azonban legálisan máig nem vállalhatnak munkát (ezt a helyzetet mutatta be a jordániai Caritas jelentése).

A Habibi Egyesület emellett a Jordánia déli részén fekvő Adir településen is üzemeltet sajtókészítéssel foglalkozó vállalkozást, ezzel biztosítva megélhetést anyagi gondokkal küszködő helyi asszonyoknak.

Ammántól mintegy kétórnyi autóra található Adir, ahol hat nő – 30-tól 60 éves korig – dolgozik egy szupervízor irányításával: ricotta és pecorino típusú olasz sajtókat készítenek. Shafik Shahin, a Habibi Egyesület munkatársa mutatta meg az üzemet a Vatican Newsnak. Elmondta, a helyszín azért ideális a sajtókészítéshez, mert a juhtej könnyen elérhető a régióban.

bátorítja őket mások példája: többeknek sikerült az itt megszerzett szakmai képzéssel és gyakorlattal elhelyezkedniük más országokban.

Szintén a Habibi Egyesület szervezésében lehetősége nyílik az iraki menekült nőknek más szakmába is beletanulni: varrni tanulnak egy olasz dizájnér segítségével. Ruhákat, asztalterítőket, táskákat készítenek; mint egy róluk szóló írás fogalmazott: segítenek az iraki menekülteknek újra összekötni életük szálait. Az ammáni üzlet neve: Rafedin, azt jelenti: „a két folyó”, a Tigris és az Eufrátesz folyókra utalva – a projekt indulásakor az első fiatal menekült lányok választották, még 2014-ben. Termékeiket az Instagram-oldalukon lehet megcsodálni.

Fordította: Verestói Nárcisz
Forrás: Vatican News angol nyelvű szerkesztősége; Catholic News Agency
Fotó: Vatican Media